

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

PRITARTA

*Pasvalio rajono savivaldybės tarybos
2015 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T1-61*

2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Pasvalys

TURINYS

SANTRAUKA	2
APIE SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VEIKLĄ	4
Veiklos sritys	4
Veiklos kryptys	5
Auditas ir patikrinimai	5
Išvadų Savivaldybės tarybai teikimas	5
Gyventojų skundų tyrimas	6
Veiklos planavimas	7
Bendradarbiavimas	8
Prevencinė ir kita veikla	9
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS IŠTEKLIAI	11
ATLIKTI AUDITAI, PATIKRINIMAI IR POVEIKIS	13
Auditų rezultatai	15
Vidaus kontrolės sistema	15
2014 metais atliktų auditų metu išryškėjusios problemos	16
Stebėsenos rezultatai	20
VEIKLOS PRIORITETAU	22
PEIEDAI	23

SANTRAUKA

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) 2014 metų veiklos ataskaita parengta vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 15 punktą, skirta Pasvalio rajono savivaldybės tarybai, kuriai Kontrolės ir audito tarnyba atskaitinga, ir rajono gyventojams, paaiškinti Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos rezultatus. Nuolatinis mūsų siekis – profesionaliai ir objektyviai įvertinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai, rezultatyviai valdomas bei naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Pasvalio rajono savivaldybės tinklapyje pateiktoje Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitoje skaitytojai ras duomenų apie svarbiausius 2014 metais atliktus darbus, pateiktus pastebėjimus, turimus išteklius, artimiausio laikotarpio planus.

Praėjusiais metais, užbaigę devyniolika ribotos apimties finansinių auditų, reikšmingų pastabų neturėjome dėl 2013 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos, todėl pareiškėme besąlyginę nuomonę, tačiau nustatę neišspręstų veiklos, turto valdymo ir naudojimo problemų, neūkiškumo atvejų, klaidų ir pažeidimų, pareiškėme sąlygines nuomones dėl 2013 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, sudaryto konsolidavus 32-iejų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas ir dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Pateikėme dvidešimt rekomendacijų Savivaldybės administracijai, kaip tas problemas išspręsti. Per šimtą pastebėjimų pateikėme audituotiems subjektams, į kuriuos kai kurie geranoriškai atsižvelgė ir nedelsdami taisė savo klaidas.

2014 metais Savivaldybės tarybai pateikėme tris išvadas dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų; atlikome analitines audito procedūras darbo užmokesčio, Savivaldybės autoparko būklės ir transporto naudojimo srityse, pradėjome septynių Savivaldybės biudžetinių įstaigų finansinius auditus, kuriuos užbaigę 2015 metais teiksime išvadas Savivaldybės tarybai dėl 2014 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.

Neretai į mus kreipiasi rajono gyventojai su skundais, pastebėjimais ar kitais jiems rūpimais klausimais. Išklausome, pagal kompetenciją padedame išspręsti iškilusias problemas, patariame, tiriamo skundus, analizuojame ir vertiname pateiktą informaciją.

Suradome būdą, kaip teisės aktais priskirtas funkcijas galime atlikti efektyviau naudojant esamus išteklius – jau trečius metus pasirašome bendradarbiavimo susitarimą su Valstybės kontrole, kuris leidžia derinti auditų strategijas, keistis auditų rezultatais ir nedubliuoti darbų. Glaudus bendradarbiavimas su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, Savivaldybės meru, Savivaldybės administracija ir audituojamais subjektais sprendžiant nustatytas problemas padėjo sparčiau įgyvendinti mūsų rekomendacijas.

Nuolat vykdydami rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, kuri trunka ne vienerius metus, matome daug pozityvių pokyčių strateginio planavimo, biudžeto rengimo, buhalterinės apskaitos organizavimo, turto valdymo ir kitose srityse. Tačiau penktus metus neįsisavinama vieninga buhalterinės apskaitos programa, nesukurta bendra subjektų grupės apskaitos politika neleidžia užtikrinti teisingos ir patikimos informacijos Savivaldybės ataskaitose, apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą juos analizuojant.

Įgyvendindami 2014 metų Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą, nuosekliai siekėme užsibrėžtų tikslų ir į 2015 metus atėjome pasirengę naujiems darbams – vertinsime, kaip mūsų audituojamiems subjektams pavyko pereiti prie naujos valiutos – euro, ar visi darbai atlikti laiku ir teisingai, dar intensyviau gilinsimės į vidaus kontrolės trūkumus, viešųjų pirkimų organizavimo problemas, kad biudžeto lėšos ir turtas būtų naudojami efektyviai, rezultatyviai ir skaidriai.

Pateikdama metinės veiklos rezultatus, noriu padėkoti audituotų įstaigų darbuotojams, kurie geranoriškai padėjo mums gauti informaciją, surinkti audito įrodymus, suformuluoti išvadas ir rekomendacijas. Dėkoju visiems mūsų partneriams ir tikiu, kad vis daugiau žmonių supranta, jog visi siekiame to paties tikslo – kad Savivaldybės lėšos ir kitas turtas duotų kuo daugiau naudos mūsų krašto žmonėms.

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 15 punktu, Kontrolės ir audito tarnybos ataskaitos (toliau – Ataskaita) santrauka skelbiama Pasvalio rajono laikraštyje „Darbas“. Visa Ataskaita skelbiama Pasvalio rajono savivaldybės interneto svetainėje www.pasvalys.lt. Taip pat su Ataskaita galima susipažinti Kontrolės ir audito tarnyboje (Pasvalys, Vytauto Didžiojo a. 1, 206 kab.).

APIE SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VEIKLĄ

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba – Savivaldybės tarybai atskaitinga biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Kontrolės ir audito tarnybos kompetenciją apibrėžia Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos nuostatai¹ ir kiti teisės aktai.

Kontrolės ir audito tarnyba – 1998 metais įregistruota Juridinių asmenų registre biudžetinė įstaiga, turinti savo antspaudą su pavadinimu ir Savivaldybės herbu ir atliekanti jai įstatymais priskirtas viešojo administravimo funkcijas. Kontrolės ir audito tarnybai nuo 2000 m. gegužės 1 d. vadovauja Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė.

VEIKLOS SRITYS

Savo veiklą orientuojame pagal pagrindinius mums keliamus uždavinius:

- ◇ prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami Savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas;
- ◇ skatinti teigiamą ir veiksmingą audito poveikį Savivaldybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei viešajam valdymui.

¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 5 d. sprendimas Nr. T1-235 ir 2014 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T1-74.

VEIKLOS KRYPTYS

Auditas ir patikrinimai

Pagrindinė priemonė Kontrolės ir audito tarnybai iškeltiems uždaviniams įgyvendinti – auditas. Atliekame išorės finansinį² ir veiklos³ auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse. Žmogiškieji ištekliai riboja mūsų galimybes atlikti veiklos auditus, todėl, atlikdami finansinius auditus, įvertiname audituojamo subjekto ir vidaus administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

Atliekame patikrinimus ir auditus pagal Savivaldybės tarybos pavedimus, kontroliuojame vietinių rinkliavų surinkimą, vykdomė kitas mums teisės aktais priskirtas funkcijas.

Išvadų Savivaldybės tarybai teikimas

Rengiamo ir Savivaldybės tarybai teikiame išvadas:

- ◇ dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės biudžeto vykdymo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro keturiasdešimties Savivaldybės asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenys;
- ◇ dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, kuriame sukonsoliduoti trisdešimt dviejų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių duomenys (konsoliduojami subjektai 1 priede);
- ◇ dėl Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo;
- ◇ dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos;
- ◇ dėl Savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo, laidavimo kreditoriams už Savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

² **Finansinio audito** tikslas yra įvertinti audituojamo subjekto metinius finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, Savivaldybės konsoliduotuosius ataskaitų rinkinius ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, ar jie parodo tikrą ir teisingą vaizdą arba yra parengti pagal taikomą finansinės atskaitomybės tvarką, taip pat įvertinti audituojamo subjekto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

³ **Veiklos audito** tikslas yra įvertinti audituojamo subjekto viešąjį ir vidaus administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu. Tai konstruktyvus abejojimas esama padėtimi: ar viešasis sektorius dirba tinkamai ir optimaliai. Veiklos auditas nuo kitų audito rūšių skiriasi tuo, kad jo metu auditų rezultatai leidžia ne tik įvardyti aiškias audito subjektų veiklos problemas, bet ir parodyti sisteminius viešojo sektoriaus veiklos trūkumus.

Savivaldybės ataskaitų audito tikslas – įvertinti, ar Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai, Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaita visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, ar jose nėra reikšmingų informacijos iškreipimų, ir pareikšti apie jas nepriklausomą nuomonę. Kontrolės ir audito tarnybos išvadose Savivaldybės tarybai pateikiama informacija, reikalinga minėtoms ataskaitoms tvirtinti ir sprendimams priimti, atkreipiamas dėmesys į neatitikimus ir problemas finansų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais srityse ir siūlymai dėl biudžeto planavimo, vykdymo proceso, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tobulinimo.

Gyventojų skundų tyrimas

Nagrinėjame iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikiame išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų. 2014 metais su paklausimais dažnai į Kontrolės ir audito tarnybą interesantai kreipėsi dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų naudojimo ir daugiabučių gyvenamųjų namų renovacijos, tačiau nei Vietos savivaldos įstatymas, nei kiti teisės aktai nesuteikia teisės Kontrolės ir audito tarnybai audituoti Europos Sąjungos finansinės paramos panaudojimo. Kontrolės ir audito tarnybos funkcija – nustatyti, ar teisingai Europos Sąjungos investicijos ir jų dėka sukurtas produktas apskaityti ir parodyti Savivaldybės finansinėse ataskaitose. Europos Sąjungos finansinės paramos auditus atlieka Valstybės kontrolė⁴, o Savivaldybėje – ir Savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius. Vienas iš pagrindinių Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus uždavinių – vertinti viešojo juridinio asmens lėšų, gautų iš Europos Sąjungos bei užsienio institucijų ar fondų, administravimą ir panaudojimą⁵.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 1995 m. gegužės 30 d. Nr. I-907 9 straipsnio 4 dalis.

⁵ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253 5 straipsnio 2 dalies 5 punktas.

Veiklos planavimas

Kad tinkamai būtų organizuojamas darbas ir įgyvendintos teisės aktais priskirtos funkcijos, kasmet rengiame ir nustatyta tvarka deriname su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu veiklos planą sekantiems metams. Patvirtintas 2014 metų Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planas⁶ (toliau – Planas), kuriame numatyti praėjusių metų baigiamieji ir einamųjų metų auditai, kontrolės funkcijos ir kita veikla, įstatymo nustatyta tvarka pateiktas Valstybės kontrolei, Savivaldybės administracijos Centralizuotam vidaus audito skyriui ir paskelbtas Savivaldybės tinklapyje⁷.

Rengdami Planą įvertiname turimus žmogiškuosius išteklius, atsižvelgiame į strateginio tyrimo metu nustatytas Savivaldybės veiklos problemas, anksčiau atliktų auditų rezultatus ir galimas rizikas, numatome audito sritis, audituojamus subjektus, audito apimtis, auditams atlikti reikalingą preliminarų darbo dienų skaičių ir audito atlikimo terminus.

Siekdami, kad kiekvienas auditas būtų atliekamas laiku ir efektyviai, audito rizika sumažinta iki priimtina žemo lygio, atsakingai planuojame auditą. 2014 metų audito mastui nustatyti atlikome strateginį tyrimą, t. y. surinkome ir įvertinome informaciją apie audituojamus subjektus, jų veiklą, vidaus kontrolės aplinką, reikšmingo duomenų iškraipymo riziką ir kt. Parengėme audito strategiją, kurioje nustatėme audito mastą, metodus ir atlikimo eigą.

Audito planavimo etapą užbaigėme detaliųjų audito programų sudarymu, kuriose pagrindinis dėmesys sutelkiamas į subjektams būdingas rizikos sritis. Tai padeda mažinti audito atlikimo laiko sąnaudas ir užtikrinti jo kokybę, t. y. pasiekti pagrindinį audito tikslą – gauti pakankamus ir patikimus įrodymus, kad finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos visais reikšmingais atvejais yra teisingos, o Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisingai.

Parengėme, suderinome su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu ir patvirtinome Kontrolės ir audito tarnybos 2015 metų veiklos planą⁸, kurį pateikėme Valstybės kontrolei ir paskelbėme Savivaldybės tinklapyje.

⁶ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2013 m. lapkričio 14 d. įsakymas Nr. KV – 2 „Dėl Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veiklos plano patvirtinimo“.

⁷ www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba.html.

⁸ Pasvalio rajono savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. lapkričio 6 d. įsakymas Nr. KV – 3.

Bendradarbiavimas

Igyvendindami savo funkcijas, bendradarbiaujame su Savivaldybės taryba, Kontrolės komitetu, Savivaldybės meru, Savivaldybės administracija, audituojamais subjektais. Tobulinant viešojo sektoriaus audito kokybę ir siekiant bendrų rezultatų, pastaraisiais metais užsimezgė ypač glaudus bendradarbiavimas su Valstybės kontrole.

Su Valstybės kontrole pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą⁹ dėl 2013 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito. Susitarimu įsipareigojome keistis informacija su Valstybės kontrole apie audito strategiją, audito rizikas, audito procedūras ir jų rezultatus, siekiant išvengti darbų dubliavimo. Valstybės kontrolei pateikėme išvadą dėl Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio. Iš Valstybės kontrolės gavome informaciją apie Savivaldybėje atliekamo valstybinio finansinio (teisėtumo) audito rezultatus ir kitą su šiuo auditu susijusią informaciją.

Valstybės kontrolė, būdama aukščiausioji audito institucija ir teikdama išvadą Lietuvos Respublikos Seimui dėl nacionalinio ataskaitų rinkinio, turi gauti užtikrinimą, kad savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditai atlikti tinkamai ir kokybiškai. Auditą atlikome vadovaudamiesi Valstybinio audito reikalavimais, Tarptautiniais audito standartais, Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos INTOSAI standartais, Valstybės kontrolės parengtomis metodikomis, kitais teisės aktais. Vadovaujamės ne tik Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintais nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo, bet ir visais viešojo sektoriaus veiklos principais. Atlikdami auditus privalome skatinti audituojamus subjektus taikyti naujausius viešojo sektoriaus valdymo būdus, ieškoti galimybių efektyviau panaudoti turimus žmogiškuosius, finansinius ir materialiuosius išteklius.

Bendradarbiavimas buvo naudingas abiem šalims vykdant įstatymais priskirtus uždavinius ir tiesiogines funkcijas, todėl 2014 m. lapkričio 17 d. su Valstybės kontrole pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą¹⁰ dėl Savivaldybės 2014 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito.

Suprasdami, kokia svarbi Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sisteminių trūkumų pasikartojimo prevencija, skatiname nuolatinį domėjimąsi auditų rezultatais, ieškome naujų bendravimo ir bendradarbiavimo būdų su Kontrolės komitetu, Savivaldybės meru, Administracijos direktoriumi, Savivaldybės administracijos Centralizuotu vidaus audito

⁹ Valstybės kontrolės ir Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos bendradarbiavimo susitarimas 2013 m. lapkričio 11 d. Nr. BS-25.

¹⁰ Valstybės kontrolės ir Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos bendradarbiavimo susitarimas 2014 m. lapkričio 17 d. Nr. BS-33

skyriumi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovu Panevėžio apskrityje, visuomene, audituojamais subjektais ir kitomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis. Bendradarbiaujame su kitų savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybomis, pasidalijame patirtimi, aptariame dažniausiai pasitaikančius pažeidimus, kitus aktualius klausimus.

Savivaldybių kontrolierių asociacija, kurios nare yra ir mūsų Kontrolės ir audito tarnyba, jau dešimt metų yra Europos regionų išorės audito institucijų organizacijos – EURORAI narė. Asociacijos atstovai dalyvauja EURORAI darbe ir įgyja tarptautinės patirties audito srityje, kuria pasidalija su visais asociacijos nariais. Europos regionų audito institucijos kiekvienoje šalyje vykdo panašią misiją, kaip ir mūsų šalies Kontrolės ir audito tarnybos, todėl bendradarbiavimas su kitų šalių, kitų savivaldybių, Valstybės kontrolės auditoriais yra ne tik vienas iš būdų pasitikrinti save kitų auditorių atžvilgiu, bet ir pasisemti audito atlikimo, veiklos organizavimo ir vykdymo patirties.

Prevencinė ir kita veikla

Kontrolės ir audito tarnyba nėra tik vertinanti institucija. Naudodamiesi tuo, kad mūsų atliekami auditai yra asignavimų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais gerosios patirties (taip pat ir informacijos apie sisteminės klaidas) kaupimo šaltinis, mes stengiamės ne tik įvardinti audituojamų subjektų daromas klaidas, bet ir skleisti informaciją apie geriausius pasiekimus.

Siekdami, kad tinkamai ir tikslingai būtų naudojamas Savivaldybės materialusis ir finansinis turtas, kad kuo mažiau būtų daroma pažeidimų jį apskaitant, vykdome prevencinę veiklą.

Kasmet, teikdami Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitas Savivaldybės tarybai, atkreipiame dėmesį į dažniausiai pasikartojančias problemas, pateikiame pastebėjimų suvestinę. Įgyvendindami veiklos viešumo principą, o kartu ir siekdami padidinti atliekamų auditų poveikį ir pabrėžti audito svarbą, Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitas ir visas atliktų auditų ataskaitas, patikrinimų pažymas viešiname Savivaldybės tinklapyje. Visi audituojami subjektai turi galimybę susipažinti su nustatytomis klaidomis, teisės aktų pažeidimais, gali įvertinti kylančias grėsmes bei riziką ir savo srityje, taisyti klaidas ir ateityje jų išvengti. Tačiau ne visi nori pasimokyti iš svetimų klaidų.

Seminarų ir mokymų metu įgytomis žiniomis pasidalijame su biudžetinių įstaigų vadovais, buhalteriais, juos konsultuodami, padėdami išspręsti jiems iškylančias problemas. Kontrolės ir audito tarnybą ir asignavimų valdytojus sieja bendras tikslas - kad Savivaldybės

biudžeto lėšos ir turtas būtų naudojami pačiu efektyviausiu būdu, o mokesčių mokėtojams ir kitiems rajono gyventojams duotų kuo didesnę naudą.

Be tiesioginių pareigų, susijusių su audito funkcijų vykdymu, Savivaldybės kontrolierius dalyvavo Savivaldybės tarybos, Komitetų, komisijų posėdžiuose, pagal savo kompetenciją vykdė įstaigos vidaus administravimo funkcijas. Įstaigoje nuolat vykdomas dokumentų valdymas, rengiamos ir perduodamos archyviniam saugojimui dokumentų bylos.

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS IŠTEKLIAI

Pagrindiniai Kontrolės ir audito tarnybos ištekliai – personalas, jo kompetencija ir profesionalumas bei veiklai finansuoti Savivaldybės tarybos skiriami biudžeto asignavimai.

Kontrolės ir audito tarnybai keliami dideli uždaviniai, todėl turime būti gerai įsigilinę į nuolat besikeičiančius teisės aktus, išmanyti buhalterinę apskaitą, t. y. patikrinti finansines ataskaitas ir įrašus apskaitos registruose, būti ekonomistu, analitiku, strategu, ekspertu, psichologu, vadybininku, užtikrinti audito kokybę. Ir tai visų pirma priklauso nuo žmogiškųjų resursų, kurie Kontrolės ir audito tarnyboje yra labai riboti. 2014 metais dirbo du valstybės tarnautojai: Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė, turinti aukštąjį universitetinį ekonominį ir teisinį išsimokslinimą bei 14 metų patirtį šiame darbe ir vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė, turinti aukštąjį universitetinį ekonominį išsimokslinimą ir 7 metų darbo patirtį Kontrolės ir audito tarnyboje. Nematome didelės galimybės savo žmogiškųjų išteklių plėsti kiekybine prasme, todėl audito kokybė turi būti užtikrinama keliant valstybės tarnautojų kvalifikaciją, didinant profesionalumą.

Auditoriui šiandien keliami labai aukšti profesiniai reikalavimai – auditus atliekame vadovaudamasi jau ne tik nacionaliniais Valstybinio audito reikalavimais, bet ir Tarptautiniais audito standartais. Pagrindinis Kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojų mokymo tikslas – užtikrinti, kad tarnautojai, įgyvendindami Kontrolės ir audito tarnybos tikslus ir uždavinius, būtų kvalifikuoti, įgytų naujausių žinių, lavintų laikmečio poreikius atitinkančius įgūdžius, žengtų koją kojon su šalies aktualijomis. Nuo 2015 metų Lietuva tapo Euro zonos nare, o tam reikėjo pasiruošti. 2014 metais mokymai buvo suplanuoti atsižvelgiant į Kontrolės ir audito tarnybos valstybės tarnautojų poreikius. Dalyvavome 7 seminaruose, išklausėme 72 akademinės valandas mokymų (detalesnė informacija 2 priede). Kvalifikacijos tobulinimui išleidome 1,5 tūkst. Lt ir tai sudaro 1,3 procento nuo skirtų asignavimų darbo užmokesčiui. Valstybės tarnybos įstatymu nustatyta, kad valstybės tarnautojų mokymui turi būti skiriama ne mažiau kaip 1 procentas ir ne daugiau kaip 5 procentai valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

Kontrolės ir audito tarnybai 2014 metams Savivaldybės taryba patvirtino 150,4 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto asignavimų (tai sudaro 0,19 proc. nuo visų Savivaldybės biudžeto asignavimų). Panaudota 149,8 tūkst. Lt. 2014 metais išaugusį asignavimų panaudojimą

nulėmė 2013 metais likusi 15,0 tūkst. Lt kreditinė skola. Palyginimui pateikiame keturių praėjusių metų Kontrolės ir audito tarnybos finansinius rodiklius.

Kontrolės ir audito tarnybai patvirtinti Savivaldybės biudžeto asignavimai ir jų panaudojimas 2011–2014 metais

Asignavimai	2014	2013	2012	2011
Patvirtinti	150,4	123,2	126,7	125,6
Iš jų: darbo užmokesčiui	112,0	89,4	91,5	89,8
VSD įmokoms	32,1	27,7	28,4	25,9
kitoms išlaidoms	3,3	3,1	6,8	9,9
turto įsigijimui	3,0	3,0	0,0	0
Panaudoti	149,8	118,3	123,0	121,9
Iš jų: darbo užmokesčiui	111,9	88,8	90,2	89,7
VSD įmokoms	32,0	27,5	28,0	25,5
kitoms išlaidoms	2,9	2,0	4,8	6,7
turto įsigijimui	3,0	0	0	0

ATLIKTI AUDITAI, PATIKRINIMAI IR POVEIKIS

Kontrolės ir audito tarnybos 2014 metų veikla buvo suplanuota atsižvelgiant į turimus išteklius, nūdienos aktualijas ir svarbiausius darbus, kuriuos, mūsų manymu, buvo būtina atlikti.

2014 METAIS

Užbaigėme: ribotos apimties finansinius auditus aštuoniolikoje įstaigų ir Savivaldybės privatizavimo fonde, kurie buvo pradėti dar 2013 metais; Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2013 metų statistinės ataskaitos, 2013 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių auditus, pateikėme išvadas Savivaldybės tarybai. Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto ataskaitos pareiškėme besąlyginę nuomonę, nes reikšmingų klaidų ir neatitikimų šiose ataskaitose nenustatėme. Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, sudaryto konsolidavus 32-iejų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas, pareiškėme sąlygines nuomones. Pagrindinė to priežastis – klaidos ir neatitikimai audituotų įstaigų finansinėse ataskaitose, kurių duomenimis sudarytas Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys. Subjektai, tvarkydami apskaitą pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus dar daro daug klaidų. Ypatingą dėmesį skyrėme fiskalinei drausmei. Sąlyginę nuomonę pareiškėme ir įvertinę Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Siekiant užkirsti kelią pasikartojančioms viešojo sektoriaus subjektų klaidoms, darančioms įtaką Savivaldybės ataskaitų teisingumui ir lėšų bei turto naudojimo teisėtumui, Savivaldybės administracijai pateikėme 20 rekomendacijų.

Atlikome: Savivaldybės administracijoje du ribotos apimties finansinius auditus dėl galimybės Savivaldybei priimti skolinius įsipareigojimus investicijoms ir vieną ribotos apimties auditą dėl garantijos suteikimo UAB „Pavalio butų ūkis“. Atsirinkome reikšmingas ir rizikingas sritis Savivaldybėje – darbo užmokestį; autoūkio būklę ir transporto panaudojimą, kuriose atlikome analitines audito procedūras; ištyrėme vieną skundą.

Duomenys apie finansinių (teisėtumo) auditų mastą 2014 metais

2014 metais atlikti (pradėti) ir 2015 metais baigiami auditai	2013 metais pradėti ir 2014 metais užbaigti auditai	
<i>Atlikti</i> Ribotos apimties finansinis auditas Savivaldybės administracijoje dėl ilgalaikės 1700 tūkst. Lt paskolos ėmimo 2014 metais	Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2013 metų statistinių ataskaitų auditas.	
Ribotos apimties finansinis auditas Savivaldybės administracijoje dėl ilgalaikės 2000 tūkst. Lt paskolos ėmimo 2014 metais	2013 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditas	
Ribotos apimties finansinis auditas dėl galimybės suteikti garantiją UAB „Pasvalio butų ūkis“ 2014 metais	Pasvalio rajono savivaldybės administracija Pasvalio Petro Vileišio gimnazija Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla Vaškų vidurinė mokykla Pumpėnų vidurinė mokykla Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla Pasvalio specialioji mokykla Pasvalio sporto mokykla Pasvalio rajono savivaldybės Priešgaisrinė tarnyba Pasvalio krašto muziejus Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis" Pasvalio lopšelis-darželis "Eglutė"	
Savivaldybės 2014 metų biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui analitinės audito procedūros		
Savivaldybės autoūkio ir transporto panaudojimo 2014 metais analitinės audito procedūros		
<i>Pradėti</i> 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo auditas		Audito procedūras darbo užmokesčio, veiklos pajamų, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo srityse
2014 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditas		
2014 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditas		
Pasvalio rajono Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinės mokyklos 2014 metų finansinis auditas		
Pasvalio rajono Daujėnų pagrindinės mokyklos 2014 metų finansinis auditas		
Pasvalio darželio-mokyklos „Liepaitė“ 2014 metų finansinis auditas		
Pasvalio rajono Narteikių mokyklos-darželio „Linelis“ 2014 metų finansinis auditas		
Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“ 2014 metų finansinis auditas		
Pasvalio rajono savivaldybės Priešgaisrinės tarnybos 2014 metų finansinis auditas	Ribotos apimties finansinis auditas	
Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnybos 2014 metų finansinis auditas	Pasvalio kultūros centras Pasvalio rajono savivaldybės privatizavimo fondas	

Pradėjome: septynių Savivaldybės biudžetinių įstaigų finansinius auditus, 2014 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių auditą, kuriuos užbaigę, 2015 metais Savivaldybės tarybai teiksime išvadą dėl

Savivaldybės biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo.

Auditų metu apie nustatytus neatitikimus ir klaidas audituojamus subjektus stengiamės operatyviai informuoti, kad nustatyti trūkumai būtų ištaisyti dar iki metinių ataskaitų rinkinių sudarymo ir neturėtų įtakos Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių teisingumui. Audituojamiems subjektams parašėme 14 raštų, kuriuose pateikėme daugiau kaip 100 pastebėjimų (3 priedas). Pastebėjimai buvo teikiami ir žodžiu.

AUDITŲ REZULTATAI

Vienas iš svarbiausių audito tikslų – skatinti teigiamą poveikį Savivaldybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai, daryti įtaką problemų sprendimui. Už audito rekomendacijų įgyvendinimą ir nustatytų trūkumų pašalinimą atsako audituojamieji subjektai.

Vidaus kontrolės sistema

Atlikdami finansinius (teisėtumo) auditus, pirmiausia vertiname audituojamo subjekto sukurtą vidaus kontrolės sistemą, kuri yra vienas iš pagrindinių finansų valdymo skaidrumo ir apskaitos patikimumo užtikrinimo priemonių. Efektyvi vidaus kontrolė lemia tvarkingą, etišką, taupią, rezultatyvią veiklą, vadovų ir darbuotojų atsakomybę už savo sprendimus ir veiksmus valdant ir naudojant valstybės ir savivaldybės turtą bei lėšas, įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi, piniginių ir materialinių išteklių apsaugą nuo netinkamo naudojimo, praradimo, klaidų ir apgaulės.

Nedidelėse Savivaldybės įstaigose, kai pareigų paskirstymas yra ribotas, sudėtinga sukurti patikimą vidaus kontrolės sistemą. Šis trūkumas turėtų būti kompensuojamas stipria įstaigos vadovo kontrole visose įstaigos veiklos srityse. Be to, labai svarbu sukurti veiksmingą ir nuosekliai veikiančią aukščiausio lygio vidaus kontrolės sistemą, kuri būtų pajėgi užkirsti kelią klaidoms ir pažeidimams Savivaldybės administravimo subjektuose.

Atlikti auditai parodė, kad įstaigų vadovai skiria nepakankamą dėmesį patikimos vidaus kontrolės sukūrimui. 2014 metais atliktų finansinių (teisėtumo) auditų metu keturiuose audituotuose subjektuose vidaus kontrolės būklę vertiname kaip gerą, o trijose – silpnai. Priešgaisrinėje tarnyboje, Švietimo pagalbos tarnyboje ir Daujėnų pagrindinėje mokykloje vidaus kontrolės sistema neužtikrino su veikla susijusių rizikos veiksnių valdymo. Iš Priešgaisrinės tarnybos pateikto atsakymo į pastebėjimus supratome, kad šios įstaigos

vadovybė net nesuvokia finansų kontrolės esmės, nes finansų kontrolei užtikrinti sudarė komisiją.

Pastebėjimus audituojamiems subjektams teikiame raštu ir žodžiu viso audito metu tam, kad jie galėtų klaidas ir neatitikimus ištaisyti iki audito pabaigos ir kuo mažiau klaidų liktų metiniuose ataskaitų rinkiniuose. Neištaisytus neatitikimus surašome į audito ataskaitą, kurių įgyvendinimui audituojami subjektai pateikia įgyvendinimo grafikus. 2014 metais, atlikdami auditus ir patikrinimus, subjektams raštu pateikėme daugiau kaip 100 pastebėjimų ir rekomendacijų, iš kurių daugiau kaip pusę audituojami subjektai įgyvendino. Dalies pastebėjimų įgyvendinti jau nebeįmanoma dėl pasikeitusių aplinkybių ar praleistų terminų. Apie dalies pastebėjimų įgyvendinimą galėsime pasisakyti tik sekantį kartą nuėję tos įstaigos audituoti, kai įsitikinsime, kad klaidos nebedaromos. Detali informacija apie pateiktus pastebėjimus, rekomendacijas ir jų įgyvendinimą šios Ataskaitos 3 priede.

Audituojamų įstaigų vadovai geranoriškai reagavo į mūsų pareikštas pastabas, kai kurie atsižvelgė į visus pastebėjimus, kiti ištaisė didžiąją dalį audito metu nustatytų neatitikimų: patikslino pareigybių aprašymus, darbo sutartis; patikslino ilgalaikio materialiojo turto priskyrimą grupėms, naudingo tarnavimo laiką, perskaičiavo nusidėvėjimą; taisė darbo užmokesčio klaidas, perskaičiavo neteisingai apskaičiuotus atostoginius, patikslino kasmetinių atostogų trukmę, grąžino neteisėtai išmokėtą ar permokėtą darbo užmokestį; tobulino vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, todėl iki metinių ataskaitų rinkinių pateikimo Savivaldybei sugebėjo pašalinti nemažą dalį nustatytų trūkumų.

2014 metais atliktų auditų metu išryškėjusios problemos

Nesilaikoma Viešųjų pirkimų įstatymo

Šio įstatymo pagrindinis tikslas (3 str. 2 d.) - vadovaujantis įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartis, leidžiančias įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas. Kiekvienais metais atlikdami auditus nustatome vienokių ar kitokių pažeidimų dėl netinkamo Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo visuose audituojamuose subjektuose. Mūsų nuomone, vienas iš pagrindinių lemiančių veiksnių – nepakankamos viešųjų pirkimų organizatorių ir vykdytojų žinios.

Neužtikrinamas Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimas, kad pirkimo dokumentai būtų tikslūs, aiškūs ir be dviprasmybių (24 str. 8 d.); neteisingai nustatoma, o kai kada ir visai nenustatoma numatomo pirkimo vertė, nuo kurios priklauso viešojo pirkimo būdas (84 str., 9

str. 14 d.); sudarytų sutarčių turinys neatitinka keliamų reikalavimų, sutartys dėl prekių ir paslaugų, kurios neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų kriterijų, neteisėtai sudaromos ilgesniam kaip 3 metų laikotarpiui (18 str.); sudarius sutartis, nekontroliuojamas sutarčių nuostatų įgyvendinimas.

Pavyzdžiui, Priešgaisrinėje tarnyboje padėvėtų padangų, gaisrinio siurblio pirkimas iš fizinių asmenų netaikant viešųjų pirkimų procedūrų kelia dviprasmiškų minčių dėl prekių kokybės ir lėšų panaudojimo. Pagal Švietimo pagalbos tarnyboje nusistatytą supaprastintų viešųjų pirkimų tvarką, perkant lektorių paslaugas, pakanka apklausti vieną paslaugos tiekėją¹¹, tai reiškia, siūloma vienam paslaugos tiekėjui paskaityti paskaitą net nesiekiant ieškoti pigesnių, racionalesnių, o galbūt ir kokybiškesnių paslaugų. Didžioji dalis lektorių paslaugų apmokama iš Savivaldybės biudžeto lėšų per paslaugų gavėjus – biudžetines įstaigas.

Priešgaisrinėje tarnyboje lėšos naudojamos neracionaliai

Priešgaisrinėje tarnyboje funkcijoms atlikti šešiose ugniagesių komandose 2014 metais buvo naudojami devyni gaisriniai automobiliai. Komandos kiekvieną pamainą atlieka gaisrinio automobilio techninės būklės patikrinimą, t. y. 3 minutėms užveda transporto priemonės variklį. Visose ugniagesių komandų pamainoje budi ir į įvykio vietą vyksta vienas ekipažas: du darbuotojai, t. y. ugniagesys gelbėtojas –vairuotojas ir ugniagesys gelbėtojas, bet komandose, kur yra du gaisriniai automobiliai, kiekvieną dieną pagal eksploatacavimo kortelės duomenis, techninis patikrinimas atliekamas abiemis gaisriniais automobiliams ir nurašomi degalai. Per 2014 metus kasdienei techninei priežiūrai sunaudota daugiau kaip 1 tona degalų. Negana to, Priešgaisrinės tarnybos vadovas nuo 2015 metų priešgaisrinių automobilių kasdienę techninę priežiūrą (automobilio variklio užvedimą patikrai) nuo 3 min. pailgino iki maksimalios leistinos 5 min. trukmės, nenurodydamas priežasties, kodėl buvo būtina trukmę pailginti. Atkreipiame dėmesį, kad Priešgaisrinė tarnyba atlieka valstybines (perduotas Savivaldybei) funkcijas, tačiau valstybės biudžeto lėšų Tarnybos išlaikymui neužtenka, todėl kasmet apie 13 proc. viso įstaigos finansavimo skiriama iš Savivaldybės biudžeto savarankiškoms funkcijoms finansuoti.

Be specialiojo transporto, Priešgaisrinė tarnyba turi du lengvuosius automobilius. 2014 metais automobiliu Audi 100 Avant, kurio benzino sąnaudos 12,8 l/100km vasarą ir 14,08 l/100 km žiemą, nuvažiuota 31220 km (beveik po 3000 kilometrų kas mėnesį). Pagal

¹¹ Pasvalio rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2014 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. DV-2 patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnybos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 125 punktus.

pateiktus kelionės lapus negalėjome įsitikinti, kad transporto priemonė buvo naudojama tik tarnybos tikslams ir degalai nurašyti teisėtai, nes kelionės lapuose nurodytas kelionės tikslas – „Po rajoną“. Kitu lengvuoju automobiliu „Renault-19“ per 2014 metus nuvažiuota 5643 km.

Švietimo pagalbos tarnybos veikla neskaidri

Švietimo pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba) Suaugusiųjų švietimo skyrius organizuoja kvalifikacijos tobulinimo renginius rajono pedagogams ir kitiems gyventojams. Dalį paslaugų sutarčių įgaliota specialistė sudarė ir su tos pačios įstaigos darbuotojais (direktoriumi, psichologais, specialiaisiais pedagogais) ir jiems už lektoriaus paslaugas buvo apmokėta (apie 100 Lt už akademinę valandą). Kaip jau minėjome, pagal įstaigoje nusistatytą tvarką, atranka vykdoma apklausiant vieną paslaugos tiekėją, t. y. jam pasiūlant.

Pavyzdžiui, 2014 metais Tarnyba vykdė du projektus, finansuojamus iš Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos. Abu projektus vykdė juos parengusios Tarnybos specialistės, o už paslaugų atlikimą pagrindinio darbo metu gavo papildomą darbo užmokestį iš projekto lėšų, viena – 400 Lt, kita – 1000 Lt. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nuomone, biudžetinė įstaiga neturėtų su šioje įstaigoje dirbančiais darbuotojais sudaryti papildomų mokymo paslaugų teikimo sutarčių, jeigu ši funkcija yra numatyta darbuotojų pareigybių aprašymuose, arba jeigu šios įstaigos darbuotojai patys sukuria sau papildomas darbo vietas arba kontroliuoja procesus, susijusius su jų papildomai teikiamomis mokymo paslaugomis. Įstatymas įpareigoja valstybinėje tarnyboje dirbančius asmenis nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti¹².

Tarnyboje 2014 metais maisto produktams, sunaudotiems renginių metu, išleista 5,0 tūkst. Lt. Tarnybos organizuojamiems renginiams (paskaitos, seminarai, edukaciniai užsiėmimai, kursai ir kt.) nesudarytos detalios renginių sąmatos, kuriose būtų suplanuotos lėšos konkrečiam renginiui, tame tarpe ir maisto produktams, dėl to negalima tiksliai įvertinti, kiek konkrečiam renginiui padaryta išlaidų. Nurašant maisto produktus, nurašymo aktuose nenurodyti renginių pavadinimai bei dalyvių skaičius, produktai nurašomi pagal įsigijimo sąskaitas, neatsižvelgiant į jų sunaudojimą.

Tarnyba ne visiems organizuotų renginių klausytojams apskaičiavo Savivaldybės tarybos nustatytą mokestį už renginius ir išduotus dalyvio pažymėjimus.

¹² Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2015 m. kovo 5 d. raštas Nr. S-312-(2.9) „Dėl nuomonės pateikimo“.

Nesilaikoma teisės aktu naudojant ir apskaitant biudžeto asignavimus

Priešgaisrinė tarnyba iš Finansų skyriaus gautus asignavimus naudojo ne tiems tikslams, kuriems pagal paraiškas skirtos lėšos ir dar blogiau – pinigus laikė banko sąskaitoje ir neatsiskaitinėjo su tiekėjais, kuriems buvo skolinga.

Atlikę darbo užmokesčio Savivaldybės biudžetinėse įstaigose analizę pastebėjome, kad neretai programoms finansuoti įstaigos pirmiausia naudoja Savivaldybės biudžeto asignavimus, o ne biudžetinių įstaigų pajamas. Paslaugas teikiantiems darbuotojams pareiginė alga (arba jos dalis) turėtų būti planuoja ir moka iš teikiamų paslaugų, o ne iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Pagal Biudžeto sandaros įstatymo 32 str. 5 d. ir Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 55 p. einamaisiais biudžetinėiais metais finansuojant programas pirmiausia turi būti naudojamos įmokėtos į Savivaldybės biudžetą biudžetinių įstaigų pajamos, o tik po to naudojamos kitos asignavimų valdytojai patvirtintos Savivaldybės biudžeto lėšos.

Dalis biudžeto asignavimų suplanuojama ir užregistruojama išlaidų straipsniuose, kurie neatskleidžia tikro asignavimų panaudojimo tikslo. Pvz. Narteikių mokykla-darželis „Linelis“ 8,3 tūkst. Lt ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidų ir 11,2 tūkst. Lt pripažintų netinkamomis finansuoti ES projekto lėšomis išlaidų, gražintų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai¹³; Priešgaisrinėje tarnyboje - 4,1 tūkst. Lt pašalpų, esant sunkiai materialinei būklei mirties atveju, apskaitė nesivadovaudami Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

Vienkartines pinigines skatinamąsias išmokas valstybinių ir asmeninių švenčių progomis 2014 metais mokėjo aštuoni asignavimų valdytojai iš trisdešimt devynių. Išleista 32 tūkst. Lt. Tačiau net septyni asignavimų valdytojai - Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla, Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla, Priešgaisrinė tarnyba, Savivaldybės administracija, Namišių, Saločių, Joniškėlio miesto seniūnijos, Finansų skyriui pateiktose ataskaitose nenurodė, kad mokėjo skatinamąsias išmokas.

¹³ Pagal 2009 m. rugpjūčio 7 d. pasirašytą finansavimo ir administravimo sutartį Nr. VP1-1.1-SADM-04-K-01-018 Narteikių mokykla - darželis „Linelis“ su dar keturiomis rajono mokymo įstaigomis 2009-2013 metais vykdė projektą „Sąlygų sudarymas šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimui Pasvalio rajone“. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Europos Sąjungos struktūrinės paramos departamentas 11,2 tūkst. Lt pripažino netinkamomis finansuoti paramos lėšomis, todėl pareikalavo jas gražinti. Netinkamų finansuoti išlaidų patyrė visos projekte dalyvavusios Savivaldybės biudžetinės įstaigos: Narteikių mokykla – darželis „Linelis“ – 2,0 tūkst. Lt; Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla – 2,3 tūkst. Lt; Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija – 3,4 tūkst. Lt; Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla – 2,2 tūkst. Lt; Pajiešmenų pagrindinė mokykla – 1,3 tūkst. Lt.

Savivaldybės privatizavimo fondo sąmatos nesudaromos

Pasvalio rajono savivaldybės privatizavimo fondas - nebiudžetinis Savivaldybės pinigų fondas, kuris laikomas atskiru apskaitos vienetu. Šio fondo apskaitą organizuoja Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius. 2013 metais atlikas Privatizavimo fondo auditas parodė nemažai problemų šio fondo apskaitos reglamentavime ir tvarkyme, kurios iki šiol neišspręstos: nepatikslinti 2001 metais patvirtinti šio fondo nuostatai; neparengta fondo lėšų naudojimo tvarka. O svarbiausia, kad Savivaldybės administracija nerengia ir nepateikia Savivaldybės tarybai tvirtinti Savivaldybės privatizavimo fondo sąmatos, nors pareigą Savivaldybės administracijos direktoriui kasmet patvirtintą Savivaldybės biudžetą ir Savivaldybės privatizavimo fondo sąmatą pateikti Finansų ministerijai Biudžeto sandaros įstatymo 26 straipsnio 6 dalis numato nuo 2004 metų.

Savivaldybės tarybai nepateikta tvirtinti ir 2015 metų Privatizavimo fondo sąmata.

Kiti pastebėjimai

Audituotiems subjektams pateikėme pastabų dėl Buhalterinės apskaitos įstatymo ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (VSAFAS) reikalavimų nesilaikymo apskaitant turtą, skaičiuojant ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimą (amortizaciją), sudarant apskaitos registrus. Neatsakingai atliekama metinė turto ir įsipareigojimų inventorizacija, randame nebetinkamo naudoti, bet nenurašyto turto. Pasvalio darželyje-mokykloje „Liepaitė“ pagal nuomos sutartį išsinuomotas turtas neįvertintas pagal finansinės nuomos (lizingo) kriterijus (19-asis VSAFAS) ir neapskaitytas. Daujėnų pagrindinė mokykla nesilaiko Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnio reikalavimo ataskaitas sudaryti pagal apskaitos registrų duomenis; laiku nesiėmė veiksmų išsireikalauti nuomos mokesčio iš verslo subjekto už išnuomotą nekilnojamąjį turtą ir išlaidų už komunalines paslaugas, todėl 2014 metų pabaigoje skola sudarė 6,5 tūkst. Lt.

STEBĖSENOS REZULTATAI

Kontrolės ir audito tarnyba rekomendacijų įgyvendinimo procese vykdo poauditinę veiklą. Siekdami efektyvesnio rekomendacijų įgyvendinimo, nuolat vykdomė stebėsenos funkciją – periodiškai reikalaujame pateikti informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimą, ją analizuojame.

Stebėseną parodė, kad didžioji dalis Savivaldybės finansų, turto valdymo ir apskaitos problemų sprendžiama sėkmingai. Nepaisant to, mūsų nuomone, dar yra sričių, kur būtina skatinti pažangą ir nedelsiant spręsti sistemines problemas. Išanalizavę 2012–2013 metų stebėsenos rezultatus (4 priedas), pasigedome Savivaldybės administracijos pozityvaus požiūrio į mūsų pateiktas rekomendacijas:

- ✓ Didelių investicijų pareikalavusios vieningos buhalterinės apskaitos programos, kuri turėtų apskaitos klaidų riziką ir darbo sąnaudas sumažinti iki minimumo, kai kurios Savivaldybės biudžetinės įstaigos neįsisavino, nors programos administravimo ir palaikymo mokesčių kasmet moka visos biudžetinės įstaigos.

- ✓ Savivaldybėje nėra nustatytų diferencijuotų pagal įstaigų darbo pobūdį ir jų dydį, darbuotojų darbo stažą, išsimokslinimą bei kvalifikaciją tarnybinių atlyginimų schemų, taip pat kitų Vyriausybės nutarime numatytų darbo apmokėjimo sąlygų dėl priedų, priemonių, vienkartinį skatinamųjų išmokų ir materialinių pašalpų skyrimo;

- ✓ Nėra sukurtos ir įteisintos bendros subjektų grupės apskaitos politikos, vieningos sąskaitų korespondencijų taikymo praktikos, vieningos aiškinamojo rašto struktūros, kurie užtikrintų teisingą ir patikimą informaciją Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje, ir būtų taikomi visuose Savivaldybės konsolidavimo procese dalyvaujančiuose subjektuose. Biudžetinių įstaigų ir Savivaldybės administracijos apskaitos politikų nevienodumas apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai.

- ✓ Biudžeto sandaros įstatymo 7 straipsnis numato, kad asignavimų valdytojai atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą; atsiskaitymus su darbuotojais, mokesčių administravimo įstaigomis, visų rūšių energijos ir kitų darbų, paslaugų bei prekių tiekėjais, išskyrus atvejus, kai laiku neapmokamos mokėjimo paraiškos, pateiktos Savivaldybės administracijai asignavimams gauti.

Atkreipiame dėmesį, kad Pasvalio Petro Vileišio gimnazijai kasmet pervedami visi skirti asignavimai mokinio krepšeliui finansuoti, tačiau įstaiga, pažeisdama minėtas Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas, neatsiskaito su darbuotojais ir mokesčių institucijomis, todėl lieka kreditinės skolos: 2012 m. gruodžio 31 d. – 41,0 tūkst. Lt; 2013 m. gruodžio 31 d. – 54,3 tūkst. Lt; 2014 m. gruodžio 31 d. – 52,8 tūkst. Lt iš mokinio krepšelio lėšų.

VEIKLOS PRIORITETAI

Kontrolės ir audito tarnybos veikla planuojama. Pasirinkdami audito temas, esame nepriklausomi, ir tai užtikrina darbo kokybę ir objektyvumą. Nuolat stebėdami asignavimų valdytojų vidaus kontrolę, vertindami rizikas matome, kam turime skirti didesnę dėmesį, tačiau neretai prioritetus padiktuoja ir šalyje vykstantys įvykiai, besikeičiantys teisės aktai.

Nuo 2015 metų Lietuvoje pradėjus cirkuliuoti naujai valiutai – eurui, atlikdami auditus turėsime patikrinti, ar euro įvedimo dieną apskaitos registruose užregistruoto kiekvieno apskaitos vieneto vertė, išreikšta litais, teisingai perskaičiuota į ekvivalentą eurais pagal perskaičiavimo kursą ir apvalinimo taisykles, ar perskaičiuojant buhalterinių sąskaitų likučius, buvo perskaičiuojamos kiekvieną likutį sudarančios analitinės apskaitos sąskaitų likučių sumos, ar finansinėse ataskaitose teisingai parodyti straipsnių ir rodiklių duomenys.

Darbo užmokestis, kaip rizikingiausia ir reikšmingiausia sritis, visada yra mūsų auditų prioritetu, juolab kad 2014 metais Lietuvos Respublikos Vyriausybė numato reikšmingus biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo pakeitimus.

Sieksime, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos efektyviai, rezultatyviai ir skaidriai. Didelį dėmesį ir toliau skirsime viešųjų pirkimų organizavimui.

Nesumažės mūsų dėmesys audituojamų subjektų vidaus kontrolės aplinkai ir jos patikimumui. Vidaus kontrolė yra dinamiškas, kompleksinis procesas, todėl patikimai vidaus kontrolei užtikrinti nepakanka atskirų epizodiškų kontrolės veiksmų ir priemonių. Tik veiksmingas valdymas gali užtikrinti Savivaldybės tarybą ir mokesčių mokėtojus, kad Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas naudojami efektyviai.

Toliau rūpinsimės atliekamo audito kokybe, kurią gali užtikrinti tik aukštos kvalifikacijos, daug žinių turintys specialistai. Kelsime valstybės tarnautojų kvalifikaciją, tobulinsime audito atlikimo metodus. Sieksime būti ne tik vertintojais, bet ir aktyviais patarėjais, pagalbininkais, skatinančiais viešojo sektoriaus pažangą, stiprinsime prevencinį audito poveikį, bendradarbiavimą su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, komunikavimą su audituojamais subjektais ir Savivaldybės administracija. Mes nuolat siekiame su audituojamaisiais abipusio suinteresuotumo ir pasitikėjimu grįstų santykių. Todėl, teikdama šią ataskaitą, noriu padėkoti geranoriškai bendradarbiavusiems audituotų institucijų vadovams, Savivaldybės administracijai, Kontrolės komitetui ir visiems mūsų partneriams. Esu įsitikinusi, kad bendromis pastangomis pasieksime, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas skaidriau, taupiau, efektyviau ir rezultatyviau.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

PRIEDAI

1 priedas

Pasvalio rajono savivaldybės finansinių ataskaitų konsolidavimo procese dalyvaujantys subjektai

- Pasvalio rajono savivaldybės išdas
- Pasvalio rajono savivaldybės privatizavimo fondas
- BĮ Pasvalio rajono savivaldybės administracija
- BĮ Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla
- BĮ Pasvalio rajono Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija
- BĮ Pasvalio rajono Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla
- BĮ Pasvalio rajono Vaškų vidurinė mokykla
- BĮ Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
- BĮ Pasvalio rajono savivaldybės Priešgaisrinė tarnyba
- BĮ Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba
- BĮ Pasvalio krašto muziejus
- BĮ Pasvalio kultūros centras
- BĮ Pasvalio rajono Grūžių vaikų globos namai
- BĮ Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems
- BĮ Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“
- BĮ Pasvalio Petro Vileišio gimnazija
- BĮ Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla
- BĮ Pasvalio rajono Pumpėnų vidurinė mokykla
- BĮ Pasvalio rajono Daujėnų pagrindinė mokykla
- BĮ Pasvalio muzikos mokykla
- BĮ Pasvalio sporto mokykla
- BĮ Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnyba
- BĮ Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras
- BĮ Pasvalio specialioji mokykla
- BĮ Pasvalio rajono Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla
- BĮ Pasvalio rajono Pajiešmenių pagrindinė mokykla
- BĮ Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“
- BĮ Pasvalio darželis- mokykla „Liepaitė“
- BĮ Pasvalio rajono Narteikių darželis- mokykla „Linelis“
- BĮ Pasvalio lopšelis - darželis „Eglutė“
- VŠĮ Pasvalio ligoninė
- VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras

Pastaba: Konsolidavimo schema patvirtinta Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. lapkričio 12 d įsakymu Nr. DV-610

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IŠKLAUSYTŲ SEMINARŲ IR KURSŲ 2014 METAIS SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Kvalifikacijos tobulinimo priemonės organizatorius ir tema	Data	Išklausyta akademinų valandų	Kvalifikacijos tobulinimo priemonėje dalyvavo
1.	Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnybos Suaugusiųjų švietimo skyrius <i>„Dokumentų rengimas ir įforminimas: aktualūs reikalavimai ir dažniausiai pasitaikančios klaidos“</i>	2014 m. vasario 5 d.	6	Rima Juodokienė
2.	Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnybos Suaugusiųjų švietimo skyrius <i>„Viešųjų pirkimų vykdymas 2014 metais“</i>	2014 m. vasario 10 d.	8	Rima Juodokienė
3.	Viešųjų pirkimų agentūra <i>„Supaprastintų viešųjų pirkimų vykdymas. Naujovės 2014 m.“</i>	2014 m. birželio 4 d.	8 + 8	Rima Juodokienė Ilma Paliukėnaitė
4.	Valstybės kontrolė (Renata Meškauskaitė-Maslauskaitė) <i>„Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimas, vertinimas ir išvados paruošimas“</i>	2014 m. birželio 5 d.	8	Ilma Paliukėnaitė
5.	Projektų valdymo centras <i>„Mokyk mokytoja“</i>	2014 m. spalio 20 d.	8	Rima Juodokienė
6.	Šiuolaikinių didaktikų centras <i>„Išorės auditas savivaldybėse“</i>	2014 m. lapkričio 26 d.	8 + 8	Rima Juodokienė Ilma Paliukėnaitė
7.	UAB „Mentoringas“ (lektorė O. Dadonienė) <i>„Euro įvedimas Lietuvoje ir kiti aktualūs pakeitimai“.</i>	2014 m. lapkričio 27 d.	5 + 5	Rima Juodokienė Ilma Paliukėnaitė
	Iš viso	x	72	x

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

**INFORMACIJA APIE 2014 METAIS AUDITUOTIEMS SUBJEKTAMS PATEIKTUS
PASTEBĖJIMUS IR REKOMENDACIJAS**

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Audituoto subjekto pavadinimas/ Kontrolės ir audito tarnybos rašto data, Nr./ pastebėjimai, rekomendacijos</i>	<i>Pastabos</i>
1.	<i>Pasvalio rajono savivaldybės privatizavimo fondo 2013 metų finansinio ir teisėtumo audito ataskaita</i>	
	Audito ataskaita 2014 m. liepos 11 d. Nr. A- 21	
1.1.	Patikslinti Privatizavimo fondo nuostatus.	<i>Neatsižvelgta</i>
1.2.	Parengti ir pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti Privatizavimo fondo lėšų naudojimo tvarką.	<i>Neatsižvelgta</i>
1.3.	Patikslinti Privatizavimo fondo apskaitos politiką.	Atsižvelgta
1.4.	Užtikrinti, kad Privatizavimo fondo sąmatos būtų patvirtintos ir pateiktos Finansų ministerijai teisės aktų nustatyta tvarka.	<i>Neatsižvelgta</i>
1.5.	Visus į privatizuojamų objektų sąrašą įrašytus nekilnojamojo turto vienetus apskaityti Privatizavimo fondo apskaitos registruose teisės aktų nustatyta tvarka.	Atsižvelgta
1.6.	Užtikrinti, kad finansinių ataskaitų rinkiniuose būtų pateikti teisingi duomenys.	Dar nevertinome
1.7.	Rengiant finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą, išsamiai atskleisti informaciją pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus ir kitą reikšmingą informaciją.	Dar nevertinome
2.	<i>Pasvalio rajono savivaldybės administracija</i>	
	<i>Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų auditas</i>	
	Audito ataskaita 2014 m. liepos 21 d. Nr. A- 22	
2.1	Stiprinti vidaus kontrolę strateginio planavimo ir stebėsenos srityse.	Atsižvelgta
2.2.	Numatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras Savivaldybės biudžeto projekto rengimo skaidrumui ir lėšų poreikio apskaičiavimo teisingumui užtikrinti.	Atsižvelgta
2.3.	Sukurti veiksmingas kontrolės procedūras ir numatyti priemones, kurias užtikrintų vietinių rinkliavų surinkimą ir valstybinės žemės nuomos mokesčio skolos mažinimą.	<i>Neatsižvelgta</i>
2.4.	Siekti, kad asignavimų valdytojai darbuotojams, teikiantiems mokamas paslaugas, dalį pareiginės algos (bet ne priedų ir priemokų) nustatytų ir mokėtų iš gaunamų pajamų už teikiamas paslaugas lėšų.	<i>Neatsižvelgta</i>
2.5.	Bendradarbiauti su Nacionaline žemės tarnyba dėl sutarčių su žemės nuomininkais sudarymo ir (ar) nutraukimo, kai nevykdomi įsipareigojimai ar kitos sutarties sąlygos (pastebėjimų I dalies 2.2.3 punktas).	Dar nevertinome
2.6.	Spręsti valstybinės žemės sklypų, priklausančių garažų bendrijoms ir esančių po daugiabučiais namais suformavimo ir apmokestinimo valstybinės žemės nuomos mokesčiu klausimą	<i>Neatsižvelgta</i>
2.7.	Išanalizuoti, ar valstybinės žemės nuomininkai valstybinės žemės	Dar nevertinome

	nesubnuomoja.	
2.8.	Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto lėšos darbo užmokesčiui, o ypač priedams bei priemokoms būtų naudojamos teisėtai, skaidriai ir racionaliai.	Iš dalies atsižvelgta
2.9.	Parengti ir pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti diferencijuotas pagal įstaigų darbo pobūdį ir jų dydį, darbuotojų darbo stažą, išsimokslinimą bei kvalifikaciją tarnybinių atlyginimų schemas (koeficientai) ir kitas darbo apmokėjimo sąlygas (pastebėjimų I dalies 3.1.5 punktas).	<i>Neatsižvelgta</i>
2.10.	Nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės, kad, įgyvendinant investicinius projektus, nebūtų patiriamos netinkamos finansuoti iš ES struktūrinių fondų išlaidos. Pareikalauti atsakomybės iš Savivaldybės administracijos darbuotojų, dėl kurių netinkamo pareigų atlikimo tokios išlaidos patiriamos.	Dar nevertinome
2.11.	Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto asignavimai būtų skiriami ir išlaidos apskaitomos vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.	Iš dalies atsižvelgta
2.12.	Numatyti Savivaldybės skolos valdymo priemonės, užtikrinti jų įgyvendinimą.	Atsižvelgta
2.13.	Siekiant užtikrinti teisingą ir patikimą informaciją Savivaldybės KFAR, nustatyti vieningus visiems VSS pagrindinius apskaitos politikos ir ataskaitų rinkinių rengimo principus.	<i>Neatsižvelgta</i>
2.14.	Užtikrinti, kad valstybinės žemės nuomos apskaitą tvarkytų ir ataskaitas rengtų tie Savivaldybės administracijos skyriai ir darbuotojai, kuriems šios funkcijos pavestos ir kurie už tai atsakingi.	Dar nevertinome
2.15.	Užtikrinti, kad visi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai apskaitą tvarkytų buhalterinės apskaitos programa.	<i>Neatsižvelgta</i>
2.16.	Apskaitą tvarkyti ir finansinių ataskaitų rinkinius rengti vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės įstatymu ir VSAFAS. Užtikrinti, kad nebaigtos statybos, parengtų ir nevykdomų techninių projektų išlaidos būtų laiku perkeliamos į atitinkamus straipsnius.	Dar nevertinome
2.17.	Suformuoti žemės sklypus dėl hidrotechninių statinių naudojimo, sudaryti panaudos sutartis, įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir apskaityti teisės aktų nustatyta tvarka.	<i>Įgyvendinimo terminas iki 2016-12-31</i>
2.18.	Spręsti klausimą dėl rajono kultūros įstaigų veiklos optimizavimo.	<i>Neatsižvelgta</i>
2.19.	Atlikti išsamų vidaus kontrolės vertinimą, siekiant nustatyti silpnas grandis šiose srityse: kontrolės aplinkos, rizikos įvertinimo, kontrolės veikimo, komunikacijos ir stebėsenos.	<i>Įgyvendinimo terminas iki 2016-01-01</i>
3.	<i>Pasvalio rajono savivaldybės Priešgaisrinės tarnybos 2014 metų finansinis auditas</i>	
	<i>Raštas 2014-11-25 Nr. SS-78</i>	
3.1.	Tarnybos patvirtintose Finansų kontrolės taisyklėse nurodyta, kad išankstinę, einamąją ir paskesniąją finansų kontrolę atlieka asmenys, paskirti vadovo įsakymu. Tačiau įsakymų dėl asmenų paskirtų atlikti išankstinę, einamąją ir paskesniąją finansų kontrolę Tarnyba nepateikė.	<i>Iš pateikto atsakymo nustatyta, kad vadovybė nesuvokia finansų kontrolės esmės</i>
3.2.	Vadovo patvirtintos Naudojamų apskaitos registrų formų nustatymo tvarkos 6 punkte nurodyta, kad vadovas patvirtina asmenų, kurie turi teisę surašyti ir pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašą ir jų parašų pavyzdžius, tačiau įsakymas pateiktas nebuvo.	<i>Patvirtinti darbuotojų parašai, tačiau neaišku kokius apskaitos dokumentus turi teisę pasirašyti</i>
3.3.	Toje pačios tvarkos 11 punkte numatyta, kad Tarnyboje naudojamų apskaitos	<i>Nepateikta</i>

	registrų schema pridedama, tačiau prie įsakymo nepridėta.	
3.4.	Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės tarnybos vadovo 2008 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. TOV-24. Viešųjų pirkimų įstatymas nuo 2008 metų keitėsi dešimtis kartų, tačiau Tarnyba taisyklių pagal galiojančias teisės aktų nuostatas nekeitė.	<i>Patvirtintos naujos taisyklės 2015 m.</i>
3.5.	Tarnyboje kai kurios sutarys dėl prekių, paslaugų įsigijimo sudarytos neterminuotam laikotarpiui, nesivadovaujama Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.6.	Tarnyba įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą priskyrė ir apskaitė ne toje buhalterinėje sąskaitoje, nustatė neteisingus nusidėvėjimo normatyvus.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.7.	Tarnyba šešis skaitmeninius nešiojamus radijo terminalus po 1479,70 Lt apskaitė ne toje buhalterinėje sąskaitoje.	<i>Atsižvelgta</i>
3.8.	Tarnyba nusidėvėjimo skaičiavimui taiko neteisingą skaičiavimo metodą, taikydama ne naudingo tarnavimo laiką metais, kaip nustatyta 12-ojo VSAFAS 48 punkte, o nusidėvėjimo procentą. Todėl neteisingai apskaičiuotos nusidėvėjimo sumos per mėnesį.	<i>Atsižvelgta</i>
3.9.	Tarnyba pateikė ilgalaikio turto nusidėvėjimo žiniaraštį, kuriame nenurodyta ilgalaikio turto įvedimo į eksploataciją data, galutinio nusidėvėjimo data, todėl neturėjome galimybės patikrinti ilgalaikio turto vienetais, įsigytiems iki 2010-01-01, apskaičiuoto nusidėvėjimo sumos per mėnesį teisingumo.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.10.	Daujėnuose ir Krinčine įrengtos dujotiekio sistemos, ugniagesių komandos patalpose įrengtos katilinės patalpos, kuriomis naudojasi šilumos tiekėjas – UAB „Lenauda“. Priešgaisrinė tarnyba nėra sudariusi sutarčių su šilumos tiekėju (UAB „Lenauda“) dėl infrastruktūros statinių (t. y. dujotiekio sistemų) ir patalpų nuomos.	<i>Atsižvelgta, sutartys sudarytos</i>
3.11.	Tarnybos apskaitoje nematerialiojo turto sąskaitoje apskaitytas tik Daujėnų dujotiekio projektas, tačiau ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje „Infrastruktūros statiniai“ neapskaitytos dujotiekio sistemos įrengtos Daujėnuose, Krinčine, Pušalote.	<i>Dar nevertinome</i>
3.12.	Audito metu atliktos dalinės inventorizacijos metu nustatyti neatitikimai:	
	3.12.1. ne ant visų ilgalaikio materialiojo turto vienetų užrašyti inventoriniai numeriai arba inventoriniai numeriai neatitinka apskaitoje nurodytiems inventoriniams numeriams;	<i>Atsižvelgta</i>
	3.12.2. Rasta keletą metų nenaudojamo, nepataisomai sugedusio, tačiau iš apskaitos nenurašyto ilgalaikio turto vienetų (visose ugniagesių komandose (toliau –UK) - automobilinės radijo stotys, radijo stotys, baterijos įkrovikliai, baterijos, Vaškų UK – ugniagesio darbiniai kostiumai, Saločių UK – plovimo įrenginys, pakraunamas prožektorius, antenos strypas, antenos pagrindas, horizontalios žaliuzės, Pasvalyje – monitorius Sampo17 ir kt.)	<i>Įgyvendinimo terminas iki 2015 m. balandžio 1 d.</i>
	3.12.3. Inventorizacijos metu nerasta ūkinio inventoriaus (Vaškų UK – ugniagesio darbinis kostiumas, Daujėnų UK – 4 spintos);	<i>Įgyvendinimo terminas iki 2015 m. balandžio 1 d.</i>
	3.12.4. ne pilnai užpildytos Darbuotojo asmeninių apsauginių priemonių apskaitos kortelės (Vaškų UK).	<i>Atsižvelgta</i>
	3.12.5. Gaisrinių automobilių padangos neapskaitytos, išskyrus Saločių UK;	<i>Dar nevertinome</i>
	3.12.6. Daujėnų UK gaisrinio automobilio spidometras keletą metų sugedęs, tačiau kas mėnesį pildomos Gaisrinio automobilio eksploataavimo kortelės ir Ataskaitos apie naftos produktų išėigą eksploatuojant mašiną, kuriose nurodomi spidometro parodymai, pagal kuriuos nurašomos degalų sąnaudos.	<i>Atsižvelgta</i>
	3.12.7. Ugniagesių komandų patalpose rasta daiktų, naudojamų įstaigos reikmėms, kurie, darbuotojų teigimu, yra asmeniniai, tačiau nerasta vadovo patvirtintų šių daiktų sąrašų.	<i>Atsižvelgta</i>
3.13.	Nesudarytos panaudos sutartys dėl patalpų (3 kabinetai), kuriomis naudojasi	<i>Neatsižvelgta</i>

	Priešgaisrinė tarnyba Pasvalyje.	
3.14.	Tarnybos vadovo įsakyme dėl metinės inventorizacijos atlikimo sudaryta komisija, tačiau jai nepavesta atlikti turto nuvertėjimo vertinimą bei nepanaudotų atostogų dienų ir atostoginių kaupinių inventorizaciją.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.15.	Tarnyba per 2014 m. devynis mėn. išmokėjo 4100 Lt pašalpų, esant sunkiai materialinei būklei, mirties atveju, kurias apskaitė nesivadovaudama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija (prie darbo užmokesčio)	<i>Neatsižvelgta</i>
3.16.	Tarnyba iš Finansų skyriaus gautus asignavimus naudojo ne tiems tikslams, kuriems pagal paraiškas skirtos lėšos.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.17.	Tarnyba pateikia paraiškas Finansų skyriui lėšoms gauti, bet gautų lėšų nenaudoja atsiskaitymui su tiekėjais, o laiko sąskaitoje, nors atitinkamais mėnesiais turi skolų tiekėjams.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.18.	Tarnyba išrašo sąskaitas ir gauna lėšas iš trečiųjų asmenų už komunalines paslaugas (Vaškų seniūnijos už sunaudotą vandenį ir UAB „Lenauda“ už elektros energiją), kurias apskaito pavedimų lėšų sąskaitoje, o trečiųjų asmenų padarytas išlaidas neteisėtai apmoka iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Per 2014 m. devynis mėn. apmokėta 833 Lt komunalinių išlaidų.	<i>Atsižvelgta</i>
3.19.	Tarnyba buhalterinės apskaitos programos neįsisavino, apskaita tvarkoma rankiniu būdu, nors už programos palaikymą kas mėnesį sumokama daugiau kaip 270 Lt.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.20.	Tarnyba interneto svetainėje (www.pasvalys.lt) nepaskelbė 2010, 2012–2014 metų tarpinių ir metinių biudžeto vykdymo bei finansinių ataskaitų rinkinių, nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 33 straipsnio nuostatomis.	<i>Neatsižvelgta</i>
	Raštas 2014-12-01 Nr. SS-79	
3.21.	Gaisrinis automobilis viešajame prekių aukcione parduotas 2014 m. birželio mėn. 2014 m. lapkričio 14 d. atlikta turto inventorizacija ir į inventorizacijos apyrašus įtrauktas parduotas gaisrinis automobilis. Tarnyboje, pagal panaudą naudojamo turto sąskaitoje (130001) apskaityta turto už 65,9 tūkst. Lt daugiau, nes aukcione parduotas gaisrinis automobilis iš apskaitos nenurašytas. Minėtas gaisrinis automobilis pripažintas netinkamu (negalimu) naudoti dar 2013 m. gruodžio mėn., tačiau Tarnyba per 2014 m. sausio–gegužės mėn. laikotarpį šiam automobiliui nurašė į sąnaudas 247 litrus kuro, už daugiau nei 1,0 tūkst. Lt.	x
3.22.	Tarnyboje naudojamų gaisrinių automobilių kuro normos nustatytos 2000, 2005–2009, 2012–2013 metais. Automobilių kuro normos neperžiūrėtos ir nekeistos nuo automobilių įvedimo į eksploataciją. Įsakymuose dėl kuro normų nustatymo nenurodytas teisinis pagrindas, nurodoma, kad tvirtinama ugniagesių komandos vyr. vairuotojo prašymu arba komisijos atliktų bandymų rezultatais, bet dokumentų apie atliktus kuro sunaudojimo normų bandymus nėra.	<i>Neatsižvelgta</i>
3.23.	Tarnybos funkcijoms atlikti šešiose ugniagesių komandose naudojami devyni gaisriniai automobiliai. Tarnybos vadovo paaiškinimu, ugniagesių komanda kiekvieną pamainą privalo patikrinti gaisrinio automobilio techninę būklę, t. y. 3 minutėms užvesti transporto priemonės variklį (sunaudojama po 0,06-0,11 litrų/min). Visose ugniagesių komandų pamainoje budi ir į įvykio vietą vyksta du darbuotojai, t. y. ugniagesys gelbėtojas-vairuotojas ir ugniagesys gelbėtojas. Ugniagesių komandose, kuriose yra po kelias transporto priemones (Daujėnų UK, Joniškėlio UK, Krinčino UK) kiekvieną dieną pagal eksploataavimo kortelės duomenis, techninis patikrinimas atliekamas abiem gaisriniais automobiliais ir nurašomi degalai. Dviejų automobilių paruošimas išvykimui, kai dirba viena ugniagesių komandos pamaina, netikslingas.	<i>Nuo 2015 m. kasdieninė techninė priežiūra padidinta iki 5 min.</i>
3.24.	Tarnyba funkcijoms vykdyti naudoja du lengvuosius automobilius – „Audi 100“ (valstybinis Nr. GPE 001) ir „Renault 19“ (valstybinis Nr. GPE 821). Automobiliu „Audi 100“ 2014 m. sausio– rugsėjo mėn. nuvažiuota 23,5 tūkst.	<i>Dar nevertinome</i>

	km, į sąnaudas nurašyta daugiau kaip 3,0 tūkst. litrų kuro; automobiliu „Renault 19“ 2014 m. sausio– rugsėjo mėn. nuvažiuota 3,1 tūkst. km, į sąnaudas nurašyti 285 litrai kuro. Tarnyba lengvaisiais automobiliais vidutiniškai per mėnesį nuvažiuoja apie 3,0 tūkst. km, nurašoma apie 366 litrus kuro. Tarnybos vadovas nėra nustatęs lengvųjų transporto priemonių metinės ridos.	
4.	<i>Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centro „Viltis“ 2014 metų finansinis auditas</i>	
	<i>Raštas 2014-12-16 Nr. SS-82</i>	
4.1.	Centras interneto svetainėje nepaskelbė tarpinių ir metinių biudžeto vykdymo rinkinių, nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 33 straipsnio nuostatomis.	<i>Atsižvelgta</i>
4.2.	Centro direktorius patvirtino Darbuotojų 2014 metų kasmetinių atostogų eilę, tačiau įsakyme nurodytos darbuotojams tenkančios atostogų dienos tik 2013–2014 darbo metams, t. y. nenurodytos ankstesnių darbo metų nepanaudotos atostogų dienos. Todėl negalėjome įsitikinti, kad darbuotojams, kuriems atostogos 2014 metais suteiktos už ankstesnius darbo metus, suteiktos teisėtai.	<i>Patvirtinta 2015 m. atostogų eilė, kurioje nurodytos nepanaudotos atostogų dienos</i>
4.3.	Centras per 2014 m. devynis mėn. išmokėjo 800 Lt pašalpų, esant sunkiai materialinei būklei mirties atveju, tačiau apskaitant išlaidas nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija (apskaitė prie darbo užmokesčio).	<i>Atsižvelgta</i>
4.4.	Centras įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą priskyrė ir apskaitė buhalterinėje sąskaitoje 12054 „Kitos mašinos ir įrengimai“ (džiovyklė, indaplovė, pastatoma širma) tačiau, pažeidžiant Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintus nusidėvėjimo normatyvus šiai turto nustatė neteisingą nusidėvėjimo normatyvą.	<i>Atsižvelgta</i>
4.5.	Centras kai kuriems ilgalaikio turto vienetams neteisingai nustatė nusidėvėjimo normatyvus.	<i>Atsižvelgta</i>
5.	<i>Daujėnų pagrindinės mokyklos 2014 metų finansinis auditas</i>	
	<i>Raštas 2014-12-11 Nr. SS-81</i>	
5.1	Mokykla 2013 m. kovo 15 d. patvirtino Finansų kontrolės taisykles, kurių 8.2 punkte nurodytas seniai negaliojantis Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas.	<i>Atsižvelgta</i>
5.2.	Finansų kontrolės taisyklių 8.7 punkte nurodyta, kad direktorius vizuoja priimtų įsipareigojimų (sutartis, sąskaitos faktūros, PVM sąskaitos faktūros) bei kitus ūkines operacijas pagrindžiančius finansinius dokumentus; 8.5 punkte – prekių, paslaugų ir darbų pirkimo PVM sąskaitas faktūras, sąskaitas faktūras ir kitus pirkimo dokumentus pasirašo asmuo gaunantis prekes ar paslaugas arba pirkimo vykdytojas. Mokykloje ne visi finansiniai dokumentai vizuoti direktoriaus, ne visi pirkimo dokumentai pasirašyti asmenų, gaunančių prekes.	<i>Atsižvelgta</i>
5.3.	Mokykloje rengiant tvarkas, taisykles, įsakymus dažnai nurodomi negaliojantys teisės aktai, arba nenurodomas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis rengiamas įsakymas, dokumentai rengiam nesivadovaujant dokumentų rengimo taisyklėmis.	<i>Atsižvelgta</i>
5.4.	Pagal Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) nustatant direktoriaus ir direktoriaus pavaduotojo ugdymui tarnybinio atlyginimo koeficientą įskaitomos 5 kontaktinės valandos per savaitę. Direktoriaus patvirtintoje 2014-01-01 tarififikacijoje 5 kontaktinės valandos per savaitę nenurodytos nei direktoriui, nei direktoriaus pavaduotojui ugdymui.	<i>Atsižvelgta</i>
5.5.	Aprašo 64 p. numatyta, mokytojams, kurių klasėse ugdomi vaikai su specialiaisiais ugdymosi poreikiais, tarifinio atlygio koeficientas (toliau – koeficientas) didinamas nuo 5 iki 20 procentų. Direktoriaus įsakymu nėra	<i>x</i>

	patvirtinęs kiekvienam konkrečiam mokytojui koeficiento didinimo procento.	
5.6.	Mokytojų darbo stažai, nurodyti 2014-01-01 tarififikacijoje, skiriasi 4 metais nei nurodyti 2014-09-01 tarififikacijoje. Tarififikacijoje ne visiems darbuotojams nurodytos turimos kvalifikacinės kategorijos (pvz. V. B. turima kategorija – vyr. mokytojas, nurodyta – mokytojas; J. B. turima kategorija – mokytojas bei mokytojas metodininkas, nurodyta vyr. mokytojas ir t. t.).	<i>Atsižvelgta</i>
5.7.	Aprašo 39.1 p. nustatyta vyr. spec. pedagogui, turinčiam iki 10 metų pedagoginio darbo stažo koeficiento intervalas 14,8 - 16,5 (vidurkis 15,65), koks ir nustatytas vyr. spec. pedagogui S. B. 2013 m. Vadovaujantis Aprašo 45.1.7 p. nuostatomis, nuo 2014-01-01 koeficientas spec. pedagogams didinamas 20–40 procentų, bet Direktorius įsakymu nuo 2014-01-01 koeficientas padidintas tik 13 procentų ir apskaičiuotas 17,24 koeficientas neteisingai (15,65+13 proc.=17,68).	<i>Neištaisyta</i>
5.8.	Vadovaujantis Aprašo 46.2. punkto nuostatomis, ketvirtos kategorijos psichologams, turintiems iki 10 metų pedagoginio darbo stažą, koeficientų intervalas 16,1–17,9 (vidurkis 17,0). Mokyklos psichologui D. P. nustatytas koeficientas 14,6.	<i>Atsižvelgta</i>
5.9.	2013 metų Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto lentelė sudaryta ne pagal apskaitos registrų duomenis, kadangi 13-ojo VSAFAS 1 priedo „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ 7 stulpelyje „Kitas nematerialusis turtas“ nurodyta 85 Lt suma (įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje), o apskaitos registre „Didžioji knyga“ 2014-01-01 – 95 Lt, 4 stulpelyje „Programinė įranga ir jos licencijos“ – 4 848 Lt (įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje), o Didžiojoje knygoje 2014-01-01 – 4 838 Lt.	<i>Dar nevertintas 2014 m. FAR</i>
5.10.	2013 metų Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto lentelė sudaryta ne pagal apskaitos registrų duomenis, kadangi 12-ojo VSAFAS 1 priedo „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ 8 stulpelyje „Mašinos ir įrengimai“ nurodyta 66 327,34 Lt suma (įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje), o apskaitos registre „Didžioji knyga“ 2014-01-01 – 71 708,34 Lt; sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 37 535,14 Lt, o apskaitos registre Didžioji knyga - 42 916,14 Lt. Skirtumas 5381 Lt.	<i>Dar nevertintas 2014 m. FAR</i>
5.11.	Pereinant prie apskaitos tvarkymo pagal VSAFAS, ilgalaikiam materialiajam turtui neteisingai apskaičiuojama nusidėvėjimo suma, todėl turtas, kuris turėtų būti dėvimas keletą metų, jau nudėvėtas, o turtas, kuris turėtų būti nudėvėtas, dar turi likutinę vertę ir dėvimas, t. y. turtas nudėvimas arba anksčiau, arba vėliau nei nustatyta galutinė nusidėvėjimo data.	<i>Dar nevertinome</i>
5.12.	Įstaigoje nenurašyta nenaudojama buhalterinės apskaitos programa (inventorinis numeris 01900010), kurios įsigijimo vertė 2 360 Lt.	<i>Atsižvelgta</i>
5.13.	Mokykloje ilgalaikio materialiojo turto objektai apskaityti neteisingose turto grupėse, nesivadovaujama Administracijos direktorius patvirtintais Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiais normatyvais metais.	<i>Atsižvelgta</i>
5.14.	Mokykla sudarė sutartį su M. Maskoliūno įmone dėl negyvenamųjų patalpų nuomos mokinių maitinimui organizuoti. Sutarties 2 punktu nuomininkas įsipareigoja kiekvieną mėnesį mokėti nuomos mokesį už nuomojamo turto 1 kv. m 0,79 Lt (pagal Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 5 d. sprendimą Nr. T1-231). Sutarties 4 punktu nuomininkas moka nuomos mokesį kas mėnesį iki einamojo mėnesio 15 dienos. Sutarties 13 punktu nuomininkas, laiku nesumokėjęs nuomos mokesčio, moka delspinigius – 0,05 procento nuo nesumokėtos sumos, už kiekvieną pavėluotą dieną. Mokykla sąskaitas už nekilnojamojo turto nuomą išrašo ne kas mėnesį, bet už ketvirtį. M. Maskoliūno įmonė Mokyklai už patalpų nuomą skolinga 1225,05 Lt: už 2013 m. – 490,02 Lt, už 2014 m. – 735,01 Lt. Mokykla nesiima	<i>Iš dalies atsižvelgta</i>

	priemonių skolų išieškojimui, už ne laiku sumokėtą nuomos mokesčių neskaičiuoja delspinigių.	
5.15.	Tos pačios Sutarties 6, 11 punktais, numatyta, kad nuomininkas, be nuomos mokesčio, kas mėnesį moka mokesčius už vandenį, kanalizaciją, elektros energiją, šiukšlių išvežimą. Sutarties 16 punktu numatyta, kad sutartis gali būti nutraukta nuomotojo iniciatyva, jeigu nuomininkas nesilaiko bent vienos šios sutarties 11 punkte nustatytų sąlygų. M. Maskoliūno įmonė už komunalinius patarnavimus Mokyklai įsiskolinusi 5 244,08 Lt: už 2013 m. – 2 294,08 Lt, už 2014 m. – 2 950 Lt. Mokykla nesiima priemonių skolų išieškojimui.	<i>Iš dalies atsižvelgta</i>
5.16.	Mokykla su fiziniu asmeniu R. V., dirbančiu pagal verslo liudijimą (vykdymo laikotarpis – liepos 8-11, 14-18, 21-25, 28-31), sudarė rangos sutartį (2014 m. liepos 23 d.) 4,3 tūkst. Lt sumai dėl mokyklos sporto salės stogo uždengimo, parapetų ir ventiliacijos kamino apskardinimo bei lietvamzdžių ir latakų nuolydžių korekcijos darbams atlikti iki rugpjūčio 20 d. Fizinis asmuo Prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvitą 4,3 tūkst. Lt išrašė rugpjūčio 25 d. ir apmokėjimą už atliktą darbą iš Mokyklos gavo rugpjūčio 27 d. Mokykla sudarė rangos sutartį su asmeniu, neįsitikinusi, kad asmuo darbus atliko įsigijęs verslo liudijimą ir už darbą apmokėjo pagal pirkimo pardavimo kvitą neteisėtai.	<i>x</i> <i>Situaciją paaiškino</i>
5.17.	Vadovaujantis 11-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standarto „Sąnaudos“ 4 p. nuostatomis, sąnaudos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos, t. y. atliekami veiksmai vykdančios paskirtas funkcijas. Mokykloje sunaudotas kuras mokinių pavežėjimui balandžio, gegužės mėn. nurašytas į sąnaudas birželio, kuras sunaudotas liepos mėn., nurašytas į sąnaudas – rugsėjo mėn., t. y. sąnaudos apskaitomos ne tuo laikotarpiu, kai patiriamos.	<i>x</i>
5.18.	Įstaiga ne visas apskaitos sritis tvarko buhalterinės apskaitos programa (pvz. kasinės išlaidos, didžioji knyga ir kt.).	<i>Neatsižvelgta</i>
5.19.	Mokykla, vykdydama pirkimus ir sudarydama sutartis, nesivadovauja Viešųjų pirkimų įstatymu, nes sutartys sudaromos neterminuotam laikotarpiui, arba prekės perkamos nesant galiojančios sutarties (M. Maskoliūno įmonė, UAB „Emsi“ ir kt.).	<i>Neatsižvelgta</i>
6.	Švietimo pagalbos tarnybos 2014 metų finansinis auditas	
	Raštas 2014-12-08 Nr. SS-80	
6.1.	Darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose 10, 11, 12 skiltyse nenurodytas kiekvieno darbuotojo tarnybinių komandiruočių dienų ir valandų skaičius per mėnesį.	<i>Atsižvelgta</i>
6.2.	Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje pažymėta, kad darbuotoja S. J. sausio 23, 24, 31 d., darbuotoja A.B. sausio 9, 10 d. buvo tarnybinėse komandiruotėse, tačiau įsakymų dėl siuntimo į komandiruotes nėra.	<i>x</i>
6.3.	Tarnyba 2014 metais vykdė du projektus, finansuojamus iš Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos. Tarnyba šių projektų finansavimui iš viso skyrė 2700 Lt. Tarnybos psichologė J. S. parengė ir pateikė svarstymui projektą „Kartu su vaiku–3“. Pati būdama Vertinimo komisijos pirmininke nenusiūšalino nuo savo parengto projekto vertinimo, užpildė projekto vertinimo anketą, kurios įvertinimo balas priskiriamas finansuojamam projektui.	
	Projektui skirta 1500 Lt, iš jų 400 Lt apmokėjimui už darbą lektoriams. Tarnybos direktoriaus įsakymu ¹⁴ gegužės 13, 14, 19, 21, 26 dienomis psichologė komandiruota į Pušaloto seniūniją skaityti paskaitų pagal projektą „Kartu su vaiku–3“. Už paskaitų skaitymą komandiruotės metu (darbo metu) psichologei J. S. pagal paslaugų atlikimo sutartį ir darbų perdavimo – priėmimo	Psichologė J. S. grąžino darbo užmokestį už darbo dieną, kai gavo atlygį iš projekto lėšų.

¹⁴ Direktoriaus 2014 m. gegužės 13d. įsakymas Nr. DA-20;

	aktą sumokėta 400 Lt iš projekto lėšų.	
	Projekto „Kartu su vaiku–3“ sąmatoje 700 Lt numatyta kanceliarinėms ir ūkinės paskirties prekėms bei 150 Lt kopijavimo paslaugoms. Iš lėšų skirtų kanceliarinėms išlaidoms, įsigyti 6 vnt. kopijavimo popieriaus. Be to, Pasvalio P. Vileišio gimnazijai sumokėta 150 Lt (1000 vnt.) už kopijavimo paslaugas. Abejotinas projekto išlaidų kopijavimo paslaugoms ir kanceliarinėms prekėms panaudojimo projekto poreikiams pagrįstumas.	x
6.4.	Tarnybos Suaugusiųjų švietimo skyriaus specialistė D. N. parengė ir pateikė svarstymui projektą „Aš ateityje-2“. Projektui iš Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos skirta 1200 Lt, iš jų: 1000 Lt lektorių darbo apmokėjimui; 150 Lt maisto produktams, 50 Lt kanceliarinėms prekėms.	<i>Atsižvelgta, darbo užmokesčio lėšos grąžintos į Finansų skyrių</i>
	Specialistė D. N. direktoriaus įsakymu nuo spalio 22 d. iki spalio 29 d. išleista kasmetinių atostogų. Tarnybos pateikto Edukacinio renginio žurnalo (Nr.114) duomenimis, užsiėmimas vyko spalio 22 d., už kurį specialistei D. N. pagal Paslaugų atlikimo sutartį ir 2014 m. spalio 22 d. paslaugų perdavimo– priėmimo aktą sumokėta 1000 Lt iš projekto lėšų. Pasvalio Lėvens ir Pasvalio Svalios pagrindinių mokyklų pateiktų dokumentų duomenimis, mokyklų mokiniai į B. Brazdžionio edukacinį centrą projekto vykdymui nevyko. Tarnybos dokumentų duomenys neatitinka tikrovės. Pagal mokyklų pateiktus dokumentus, specialistė D. N. renginį vedė darbo metu: į B. Brazdžionio edukacinį centrą dalyvauti projekte Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos 5 klasės mokiniai vyko spalio 10 d., o Pasvalio Svalios pagrindinės mokyklos 7 klasės mokiniai – spalio 16 d. Specialistė D. N. savo pagrindinio darbo metu gavo papildomą 1000 Lt atlygį ne tik už projektą, bet ir darbo užmokestį.	<i>D. N. darbo užmokestį už dvi darbo dienas grąžino</i>
6.5.	Suaugusiųjų švietimo skyrius organizuoja mokymus, konferencijas. Dėl paslaugų atlikimo sudaromos paslaugų atlikimo sutartys su tos pačios Tarnybos darbuotojais, kurie dirba pagal individualios veiklos pažymas. Darbuotoja G. S. sausio 31 d. ir gegužės 29 d. dirbo pagal paslaugų atlikimo sutartį ir gavo sutartinį apmokėjimą (980 Lt) už atliktą darbą. Darbuotoja dirbdama pagal individualios veiklos pažymą dirbo pagrindinio darbo metu, todėl darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos darbuotojai už sausio 31 d. (108,69 Lt – DU; 33,67 Lt –VSDĮ) ir gegužės 29 d. (113,87 Lt–DU; 35,27 Lt –VSDĮ) priskaičiuota neteisėtai.	<i>Atsižvelgta, darbo užmokesčio lėšos grąžintos į Finansų skyrių</i>
6.6.	Audito metu nustatyta, kad Tarnyboje ilgalaikio keliems turto vienetams suteiktas tas pats inventorinis numeris.	<i>Atsižvelgta</i>
6.7.	Pereinant prie apskaitos tvarkymo pagal VSAFAS, ilgalaikiam materialiajam turtui neteisingai apskaičiuojama nusidėvėjimo suma, todėl turtas, kuris turėtų būti dėvimas keletą metų, jau nudėvėtas, o turtas, kuris turėtų būti nudėvėtas, dar turi likutinę vertę ir dėvimas, t. y. turtas nudėvimas arba anksčiau, arba vėliau nei nustatyta galutinė nusidėvėjimo data.	<i>Atsižvelgta</i>
6.8.	Tarnybos apskaitoje 12072 sąskaitoje „Antikvariniai ir meno kūriniai“ apskaitytas Gobelenas poeto Brazdžionio pasakų motyvais (inventorinis Nr. 01207201), kurio įsigijimo vertė 6 465 Lt, likutinė 2014 m. rugsėjo 30 d.– 0 Lt. Šis gobelenas turi būti apskaitytas kitoje turto grupės sąskaitoje, nes meno kūriniams negalėjo būti skaičiuojamas nusidėvėjimas.	<i>Atsižvelgta</i>
6.9.	Tarnybos apskaitoje nematerialaus turto grupėje, sąskaitoje „Kitas nematerialusis turtas“ apskaityta Pasvalio darželio-mokyklos „Žilvitis“ techninis projektas (inventorinis Nr. 010002), kurio pradinė vertė 15 770 Lt, likutinė vertė 2014 m. rugsėjo 30 d. – 0 Lt. Tarnyboje apskaitytas ne tos įstaigos turtas, nepateikti jokie turto gavimo faktą patvirtinantys dokumentai.	<i>Pateikta dokumentus</i>
6.10.	Dalinės turto inventorizacijos metu, Tarnyboje rasta nemažai nenaudojamo,	<i>Atsižvelgta,</i>

	sugedusio, tačiau iš apskaitos nenurašyto turto (fakso aparatas „Samsung“, inventorinis Nr. 016003; projektorius „3M S20 Digital“, inventorinis Nr. 016001 ir t. t.).	<i>nurašyta</i>
6.11	Reorganizacijos metu 2012 m. rugsėjo 1 d. Švietimo pagalbos tarnybai buvo perduotos Jaunimo ir suaugusiųjų mokymo centro negyvenamosios patalpos (adresas Vilniaus g. 2/14, Pasvalyje). Iki šiol VĮ Registrų centre turto patikėjimo teisė registruota neegzistuojančio Jaunimo ir suaugusiųjų mokymo centro vardu.	<i>Atsižvelgta, perregistruota</i>
	Raštas 2015-02-26 Nr. KS-12	
6.12	Tarnyboje 2014 metais maisto produktams, sunaudotiems renginių metu, padaryta 5,0 tūkst. Lt kasinių išlaidų, į sąnaudas nurašyta 4,3 tūkst. Lt maisto produktų. Tarnybos organizuojamiems renginiams (paskaitos, seminarai, edukaciniai užsiėmimai, kursai ir kt.) nesudarytos detalios renginių sąmatos, kuriose būtų suplanuotos lėšos konkrečiam renginiui, tame tarpe ir maisto produktams. Nurašant maisto produktus, sunaudotus renginių metu, nurašymo aktuose nenurodyti renginių pavadinimai bei dalyvių skaičius, produktai nurašomi pagal įsigijimo sąskaitas, neatsižvelgiant į jų sunaudojimą. Todėl kyla abejonių dėl biudžeto lėšų naudojimo efektyvumo ir skaidrumo.	<i>Atsižvelgta, 2015 m. įdiegtos papildomos vidaus kontrolės procedūros</i>
6.13	Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta, kad už kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimą imamas 2 Lt mokestis. Tarnybos 2014 metais organizuotų renginių dalyviams išrašė pažymėjimus, tačiau 2 Lt mokestis sumokėtas ne už visus pažymėjimus.	<i>Atsižvelgta, mokestis sumokėtas 2015 m. kovo mėn.</i>
6.14.	Kaip jau buvo minėta anksčiau, Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinti teikiamų paslaugų įkainiai. Tačiau tarnyba ne visiems klausytojams išrašė sąskaitas ir apskaičiavo mokestį už renginį.	<i>Atsižvelgta, sąskaitos išrašytos, mokestis sumokėtas 2015 m. kovo mėn.</i>
7.	Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinės mokyklos 2014 metų finansinis auditas	
	Raštas 2014-10- 28 Nr. SS-75	
7.1.	Darbo sutartyse nepadaryti pakeitimai apie pasikeitusį darbo užmokestį.	<i>Atsižvelgta</i>
7.2.	2004 m. sausio 5 d. darbo sutartis Nr. 73 sudaryta su mokyklos direktoriumi, kaip lietuvių kalbos mokytoju. 2014 metais direktorius lietuvių kalbos mokytoju pagal minėtą sutartį nebedirba, tačiau darbo sutartis iki šiol nenutraukta.	<i>Atsižvelgta</i>
7.3.	2002 m. gruodžio 31 d. sudaryta darbo sutartis Nr. 435/68 su Gulbinėnų skyriaus valytoja 0,5 etato. 2013 m. balandžio 11 d. darbuotojos pareigos pakeistos į 0,5 etato Gulbinėnų dienos centro <i>pedagogo</i> . Pagal direktoriaus 2014 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. K-3 ir 2014 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. K-29 patvirtintus Mokyklos etatų sąrašus šios darbuotojos pareigybė yra „ <i>Gulbinėnų vaiko dienos užimtumo centro vedėja</i> “. Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje darbuotojos pareigos nurodytos „ <i>pailgintos grupės dienos auklėtoja</i> “. Neaišku, kokias pareigas eina ir kokias funkcijas atlieka minėta darbuotoja.	<i>Atsižvelgta</i>
7.4.	Mokykloje nepatvirtinti bibliotekininko, logopedo, spec. pedagogo, socialinio pedagogo, Gulbinėnų vaiko dienos užimtumo centro vedėjo pareigybės aprašymai.	<i>Atsižvelgta</i>
7.5.	2002 m. rugsėjo 2 d. darbo sutartimi Nr. 56 priimta į darbą prancūzų kalbos mokytoja. 2014 metais mokykloje prancūzų kalbos mokomojo dalyko nėra. Mokyklos direktoriaus 2014 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. K-3 ir 2014 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. K-29 patvirtintuose tarifacijų sąrašuose mokytojai tarifikuotos tikybės pamokos. Darbo sutartis nepakeista.	<i>Atsižvelgta</i>
7.6.	Mokyklos direktorius nesivadovavo įstatymo nuostatomis, nes 2014 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. K-21 vairuotojui už darbą poilsio dieną nurodė	<i>Atsižvelgta</i>

	sumokėti <i>vidutinį darbo užmokestį</i> ir vieną dieną pridėti prie kasmetinių atostogų, o 2014 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. K-23 nurodė už darbą poilsio dieną (liepos 5 d.) pridėti <i>dvi dienas</i> prie kasmetinių atostogų, o už šventinę dieną (liepos 6 d.) apmokėti dvigubai.	
7.7.	Su direktoriaus įsakymais veiklos klausimais pasirašytinai nesupažindinti už jų įgyvendinimą atsakingi asmenys.	<i>Atsižvelgta</i>
	<i>Raštas 2015-01-15 Nr. KS-4</i>	
7.8.	Audito metu atliekant dalinę Mokyklos turto inventorizaciją ir tikrinant turto apskaitos teisingumą nustatyta, kad ne ant visų ilgalaikio materialiojo turto vienetų užrašyti inventoriniai numeriai. Numeriai neužrašyti ant: 1990 metais už 1266,00 Lt įsigytos sekcijos; 2007 metais už 5145,00 Lt įsigyto baldų komplekto; 1963 metais statyto mokyklos pastato; 1982 metais statyto mokyklos pastato. Nešiojamo kompiuterio Pro V 8010 inventorinis numeris neįskaitomas.	<i>Atsižvelgta</i>
7.9.	Specialiajam pedagogui–logopedui už 3,75 netiesioginio darbo su mokiniais valandas darbo užmokestis apskaičiuotas nuo 5 procentais padidinto koeficiento neteisėtai, dėl to susidarė darbo užmokesčio ir VSD įmokų permoka.	<i>Atsižvelgta, permoka grąžinta</i>
7.10.	Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo (toliau – aprašas) 39.3.3 punktu nustatyta, kad konkrečius darbus, atliekamus netiesioginio darbo su mokiniais laiku, nurodytus aprašo 39.3.1–39.3.2 punktuose, ir laikotarpį, suderinę su darbuotojų atstovais, įsakymu nustato įstaigos vadovas. Direktorius šio punkto reikalavimų neįgyvendino ir konkrečių darbų specialiajam pedagogui logopedui įsakymu nenustatė.	<i>x</i>
7.11.	Pažeidžiant aprašo 64 punktą, 2014 metais Mokyklos direktoriaus įsakymo dėl tarnybinio atlyginimo koeficiento padidinimo mokytojams, kurių klasėse ugdomi specialiųjų poreikių turintys vaikai, nėra. Mokytojų ir kitų darbuotojų tarififikacijos sąrašė ¹⁵ mokytojams nustatytas 5 procentais padidintas tarifinio atlygio koeficientas už specialiųjų poreikių turinčių vaikų ugdymą 4, 5, 8,9 klasėse. Už specialiųjų poreikių turinčių vaikų ugdymą 6 klasėje mokytojams tarifinio atlygio koeficientas nepadidintas.	<i>Atsižvelgta</i>
8.	<i>Pasvalio darželis – mokykla „Liepaitė“ 2014 metų finansinis auditas</i>	
	<i>Raštas 2014-10-21 Nr. SS-76</i>	
8.1.	2014 m. gegužės 16 d. įsakyme Nr. DAK-2 neteisingai nurodytas kasmetinių atostogų laikotarpis	<i>Atsižvelgta</i>
8.2.	Priešmokyklinio ugdymo pedagogams ir auklėtojams direktoriaus įsakymais nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. iki 2015 m. gegužės 31 d. darbo krūvis padidintas 0,11 etato dalimi – iki 1,11 etato. Darbo sutartyse pakeitimai dėl padidėjusio darbo krūvio nepadaryti.	<i>tsižvelgta</i>
8.3.	2001 m. kovo 26 d. darbo sutartyje Nr. 154 padarytas pakeitimas ir 2014 m. rugpjūčio 25 d. įsakymo Nr. DPK-41 pagrindu nustatytas darbo užmokesčio koeficientas 16,5 bazinės algos dydžiais nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. Šiam darbuotojui 16,5 koeficientas jau buvo taikomas 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. DPK-6 patvirtintame Darželio tarififikacijos sąrašė. Darbo sutartyje įrašo apie koeficiento 16,5 nustatymą anksčiau (iki 2014 m. rugsėjo 1 d.) nėra, neaišku, koku pagrindu jis buvo taikytas.	<i>Atsižvelgta</i>
	<i>Raštas 2014-12-31 Nr. SS-83</i>	

8.4	Darželis 2014 m. sausio 28 d. sudarė biuro įrangos nuomos sutartį Nr IT50582231-140128 su AB TEO LT dėl nešiojamo kompiuterio. Pagal sutarties turinį kompiuterio nuoma priskiriama finansinei nuomai (lizingui). Finansinės nuomos sandorį Darželis sudarė neteisėtai, pažeisdamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 4 dalį.	<i>Sprendžiamas sutarties nutraukimo klausimas</i>
8.5.	Išsinuomotas nešiojamas kompiuteris neapskaitytas pagal 19-ojo VSAFAS reikalavimus.	<i>Atsižvelgta</i>
8.6.	Pažeisdamas Biudžeto išlaidų ekonominės klasifikacijos reikalavimus, nešiojamojo kompiuterio (ilgalaikio materialiojo turto) nuomos išlaidas Darželis apskaitė išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje „Ryšių paslaugos“.	<i>x</i>
8.7.	AB TEO LT pateiktų sąskaitų eilutėje „Kiti mokesčiai“ nurodytos sumos: sausio mėn. – 50,02 Lt be PVM, vasario– rugpjūčio mėnesiais po 41,37 Lt be PVM, kurias Darželis apmokėjo. Audito metu įstaiga nepaaiškino ir dokumentais nepagrindė AB TEO LT sumokėtų 410,92 Lt sumos kilmės.	<i>Atsižvelgta</i>
9.	<i>Pasvalio rajono Narteikių mokyklos–darželio Linelis 2014 metų finansinis auditas</i>	
	<i>Raštas 2014-11-24 Nr. SS -77</i>	
9.1	Atrankos būdu patikrinus apmokėjimo už kasmetines atostogas apskaičiavimą nustatyta, kad darbuotojams, kuriems nustatyta minimali mėnesinė alga (toliau – MMA), neteisėtai apskaičiuoti atostoginiai.	<i>Atsižvelgta</i>
9.2.	Patikrinus degalų sunaudojimo ir nurašymo teisingumą pagal kelionės lapus nustatyta, kad 2014 m. sausio mėn. autobusui „Mercedes Benz“ D 309 nurašyta 8 litrai benzino už 35,60 Lt. Benzinas nurašytas neteisėtai, nes direktoriaus įsakyme naudoti benzinaž dizeliniam autobusui nenumatyta.	<i>Direktorė paaiškino, kad benzinas į dizeliną buvo maišomas žiemą, kad neužšaltų kuras</i>
9.3.	Nesutampa dizelino įpylimo pagal degalinės čekius datos su nurodytomis kelionės lapuose.	<i>Atsižvelgta</i>
9.4.	Darželis ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto išlaidas 8,3 tūkst. Lt apskaitė nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija	<i>Neatsižvelgta</i>
9.5.	Darželis, įsigydamas paslaugas ir prekes, neužtikrino Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, kad pirkimo dokumentai būtų tikslūs, aiškūs ir be dviprasmybių (24 str. 8 d.), sudaryti terminuotas paslaugų pirkimo sutartis (18 str. 7 d.), teisingai nustatyti numatomo pirkimo vertę ir kt. Kai kurios sutartys dėl prekių ir paslaugų neatitinka Viešųjų pirkimų įstatymo 18 str. nustatytų reikalavimų	<i>Dar nevertinta</i>
9.6.	Mažos vertės pirkimų pažymos netvarkingos – be datų ir (ar) kitų rekvizitų.	<i>Atsižvelgta</i>
9.7.	Per 2014 m. I pusmetį M. Gerulaičio įmonei už elektros įrenginių priežiūrą ir remontą Darželis sumokėjo 3,2 tūkst. Lt. Audito metu sutartis su M. Gerulaičio įmone dėl paslaugų teikimo nebuvo pateikta.	<i>Atsižvelgta</i>
10.	<i>Skundo tyrimas</i>	
	<i>Patikrinimo pažyma dėl paramos iš Savivaldybės biudžeto Pasvalio miesto klubui „Dūdorius“ panaudojimo. 2014 m. gruodžio 31 d. Nr. KPA-1</i>	
10.1.	Nevyriausybinių organizacijų, viešųjų įstaigų projektų rėmimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarka pasenusi: pasikeitę įstaigų ir struktūrinių padalinių pavadinimai (9 ir 17 punktai); struktūrinių padalinių funkcijos (14 ir 16.1 punktai) ir kt., todėl būtina ją keisti.	<i>Atsižvelgta</i>
10.2.	Administracijos pasirašytos sutarties dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinių lėšų, skirtų nevyriausybinių organizacijų ir viešųjų įstaigų projektams remti, panaudojimo 4.1.3.1 punktas neatitinka Nevyriausybinių organizacijų, viešųjų įstaigų projektų rėmimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos 16 punkto nuostatomis.	<i>Dar nevertinome</i>
10.3.	Vadovaujantis Nevyriausybinių organizacijų, viešųjų įstaigų projektų rėmimo	<i>x</i>

	iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos 4 punktu, kasmet Savivaldybės taryba turi nustatyti projektų finansavimo prioritetus. 2014 metais prioritetai nenustatyti.	
11.	Savivaldybės autoūkio būklė ir transporto panaudojimas Analinės audito procedūros už 2014 metus	
	Administracijos direktoriui raštas 2015-02-04 Nr. KS-7	
11.1.	Nenustatytos transporto priemonių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose taisyklės	<i>Igyvendinimo terminas iki 2015 m. spalio 1 d.</i>
11.2.	Keturiasdešimt penkioms autotransporto priemonėms nustatyti metiniai ridos limitai	<i>Dar nevertinta</i>
11.3.	Šešioms autotransporto priemonėms nustatyti metiniai ridos limitai viršyti nuo 2,4 tūkst. km iki 13,7 tūkst. km.	x
11.4.	Trims automobiliams nustatytos reikšmingai (daugiau kaip 2 litrai 100 km) didesnės degalų sunaudojimo normos ir nepaaiškintos priežastys.	<i>Dar nevertinta</i>
11.5.	Atlikę Savivaldybės švietimo įstaigų turimo autobusų parko analizę pastebėjome, kad tokiems pat, arba labai panašių parametru autobusams nustatytos degalų sunaudojimo normos skiriasi.	<i>Dar nevertinta</i>
11.6.	Savivaldybės administracija, Pasvalio sporto mokykla ir Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla teigė, kad kuro sunaudojimo normos nustatytos atlikus kontrolinius važiavimus, tačiau dokumentus, įrodančius atliktus kontrolinius važiavimus, pateikė tik Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla, o kitos dvi įstaigos pateikė fiktyvius kuro normos nustatymo aktus (įstaigos vadovo įsakymu komisijos nesudarytos, kelionės lapuose duomenų apie kontrolinius važiavimus nėra, nėra degalų įpylimo kvitų ir kt.).	x
11.7.	Pasvalio priešgaisrinė tarnyba priešgaisrinių automobilių kasdienę techninę priežiūrą (automobilio variklio užvedimą patikrai) nuo 3 min. 2014 metais nemotyvuotai pailgino iki maksimalios leistinos 5 min. trukmės nuo 2015 m. sausio 8 d. 2014 metais kasdienei techninei priežiūrai sunaudota daugiau kaip 1 tona degalų. Atkreipiame dėmesį, kad Tarnyba atlieka valstybines (perduotas Savivaldybei) funkcijas, tačiau valstybės biudžeto lėšų Tarnybos išlaikymui neužtenka, todėl kasmet daugiau kaip 100 tūkst. Lt (apie 13 proc. viso įstaigos finansavimo) skiriama iš Savivaldybės biudžeto savarankiškoms funkcijoms finansuoti.	<i>Neatsižvelgta</i>
12.	Darbo užmokesčiui skirtų Savivaldybės biudžeto asignavimų panaudojimas Analinės audito procedūros už 2014 metus	
	Administracijos direktoriui raštas 2015-03-09 Nr. KS – 13	
12.1.	Mažiau negu pusė (43 proc.) asignavimų valdytojų, gaunančių pajamas už teikiamas paslaugas, planuoja ir moka darbo užmokestį teikiamų paslaugų lėšomis. Kai kurie asignavimų valdytojai 90–100 proc. visų skirtų asignavimų darbo užmokesčiui iš teikiamų paslaugų lėšų išmoka priedų ir priemonių forma.	Informacija apie pastebėjimų įgyvendinimą turi būti pateikta iki 2015 m. kovo 31 d.
12.2.	Savivaldybės taryba nėra nustačiusi ne tik diferencijuotų pagal įstaigų ir organizacijų darbo pobūdį ir jų dydį, darbuotojų darbo stažą, išsimokslinimą bei kvalifikaciją tarnybinių atlyginimų schemų (koeficientais), bet ir <i>kitų darbo apmokėjimo sąlygų</i> . Kadangi tiek skatinamosios, tiek materialinės išmokos mokamos biudžetinėse įstaigose iš savivaldybės biudžeto lėšų, manytume, kad tikslinga nustatyti vienodus skyrimo atvejus ir dydžius Savivaldybės mastu.	Informacija apie pastebėjimų įgyvendinimą turi būti pateikta iki 2015 m. kovo 31 d.
12.3.	Vienkartines pinigines skatinamąsias išmokas 2014 metais iš 39 asignavimų valdytojų mokėjo 8 asignavimų valdytojai, išleido 32,0 tūkst. Lt: <ul style="list-style-type: none"> • 10,5 tūkst. Lt Saločių Antano Poškos vidurinėje mokykloje išmokos skirtos darbuotojams už labai gerą darbą kalendoriniais metais Šv, Kalėdų proga; • 7,6 tūkst. Lt Pasvalio lopšelyje –darželyje „Eglutė“ išmokos 	Informacija apie pastebėjimų įgyvendinimą turi būti pateikta iki 2015 m. kovo 31 d.

	<p>skirtos darbuotojams už labai gerą darbą kalendoriniais metais;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11, 2 tūkst. Lt Savivaldybės administracijoje darbuotojų gyvenimo jubiliejinių sukakčių progomis; • 1,0 tūkst. Lt Namišių seniūnijoje darbuotojui gyvenimo jubiliejinės sukakties proga; • 1,4 tūkst. Lt Priešgaisrinėje tarnyboje darbuotojams gyvenimo jubiliejinių sukakčių progomis; • po 0,1 tūkst. Lt Joniškėlio miesto ir Saločių seniūnijose ir Svalios pagrindinėje mokykloje darbuotojų gyvenimo jubiliejinių sukakčių progomis. <p>Asignavimų valdytojai, tokių pat įstatymu nustatytų švenčių, darbuotojo gyvenimo ar darbo jubiliejinių švenčių progomis moka skirtingo dydžio išmokas., be to gyvenimo ir darbo sukaktys traktuojamos labai skirtingai.</p>	
12.4.	Pasvalio Petro Vileišio gimnazijoje 2014 m. pabaigoje liko 53,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų įsiskolinimas iš mokinio krepšelio lėšų, nors įstaigai buvo pervestos visos skirtos MK lėšos.	Informacija apie pastebėjimų įgyvendinimą turi būti pateikta iki 2015 m. kovo 31 d.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

INFORMACIJA APIE AUDITUOTIEMS SUBJEKTAMS PATEIKTUS IR AUDITO METU NEIŠTAISYTUS PASTEBĖJIMUS IR REKOMENDACIJAS

2013 metai

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Audituoto subjekto pavadinimas/ Pastebėjimai ir rekomendacijos</i>	<i>Pastabos</i>
1.	<i>Pasvalio rajono savivaldybės administracija</i>	
	<i>Savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų auditas</i>	
1.1.	Strateginis planavimas, rezultatų vertinimo sistema, o ypač – stebėsena, turi būti stiprinami, kaip ir vadovybės požiūris į vidaus kontrolę šioje srityje. Dar 2010 metais buvo įsigyta strateginio planavimo informacinė sistema, tačiau iki šiol nenaudojama.	<i>Dar neįvertinta</i>
1.2.	Sukurti veiksmingas kontrolės procedūras ir numatyti priemones, kurios užtikrintų vietinių rinkliavų surinkimą.	<i>Dar neįvertinta</i>
1.3.	Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto lėšos darbo užmokesčiui, o ypač priedams bei priemokoms būtų naudojamos skaidriai ir racionaliai.	<i>Neįgyvendinta</i>
1.4.	Parengti ir pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti diferencijuotas pagal įstaigų darbo pobūdį, ir jų dydį, darbuotojų darbo stažą, išsimokslinimą bei kvalifikaciją tarnybinių atlyginimų schemas (koeficientai) ir kitas darbo apmokėjimo sąlygas.	<i>Neįgyvendinta</i>
1.5.	Nustatyti ir aprašyti konkrečias priemones, kurios užtikrintų, kad, įgyvendinant investicinius projektus nebūtų patiriamos netinkamos finansuoti iš ES struktūrinių fondų išlaidos. Pareikalauti atsakomybės iš Savivaldybės administracijos darbuotojų, dėl kurių netinkamo pareigų atlikimo tokios išlaidos patiriamos.	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
1.6.	Numatyti didėjančios Savivaldybės skolos valdymo priemones	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
1.7.	Siekiant užtikrinti teisingą ir patikimą informaciją Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje (toliau – KFAR), nustatyti vieningus visiems viešojo sektoriaus subjektams (toliau – VSS) pagrindinius apskaitos politikos ir ataskaitų rinkinių rengimo principus.	<i>Neįgyvendinta</i>
1.8.	Užtikrinti, kad visi Savivaldybės VSS apskaitą tvarkytų buhalterinės apskaitos programa	<i>Neįgyvendinta</i>
1.9.	Nesant suderintų gautinų finansavimo sumų, turto ir įsipareigojimų inventorizacijos, informacijos apie Savivaldybei tenkančią mokesčių nepriemoką, negalime patvirtinti Savivaldybės išdo Veiklos rezultatų ataskaitos duomenų teisingumo.	<i>Dar neįvertinta</i>
1.10.	Užtikrinti, kad Savivaldybės KFAR pateikta informacija būtų išsami ir teisingai atspindėtų VSS finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius, pinigų srautus	<i>Dar neįvertinta</i>
1.11.	Nedelsiant spręsti klausimą dėl Savivaldybės administracijos grupės (administracijos su seniūnijomis) finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo buhalterinės apskaitos programa	<i>Įgyvendinta</i>

1.12.	Numatyti aukščiausio lygio vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų ir numatytų procedūrų laikymąsi	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
1.13.	Spręsti klausimą dėl Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (elektros linijų) perdavimo energetikos įmonei Energetikos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Įgyvendinimo terminas iki 2017 m.</i>
1.14.	Atkreipiamė dėmesį, kad Savivaldybė nesiima veiksmų surasti kempingo infrastruktūros operatorių, dėl ko Savivaldybei netinkamomis finansuoti išlaidomis gali būti pripažinta 50 procentų projekto vertės, t. y. daugiau kaip 2 mln. Lt išlaidų	<i>Neįgyvendinta</i>
2.	<i>Pasvalio kultūros centras 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	
2.1.	Suformuoti žemę po Kultūros centro patikėjimo teise valdomais pastatais (Valakėlių, Ustukių kultūros namai, Dūdorius klubo pastatas), sudaryti sutartis, ją įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir apskaityti	<i>Įgyvendinimo terminas iki 2016 m.</i>
2.2.	Su juridiniais asmenimis, kurių patalpomis naudojasi Kultūros centro skyriai, sudaryti panaudos sutartis	<i>Įgyvendinta</i>
2.3.	Pagal panaudos, nuomos ar kitokias sutartis kitiems subjektams naudotis perduotą ir iš kitų subjektų gautą turtą apskaityti teisės aktų nustatyta tvarka.	<i>Įgyvendinta</i>
2.4.	Kasmet teisės aktų nustatyta tvarką atlikti turto, skolų, įsipareigojimų ir blankų inventorizaciją	<i>Dar nevertinta</i>
2.5.	Apžiūrėti visą įstaigos turimą turtą, įvertinti jo būklę ir teisės aktų nustatyta tvarka spręsti nebetinkamo naudoti ir nereikalingo turto nurašymo klausimą	<i>Dar nevertinta</i>
2.6.	Sutvarkyti nematerialiojo turto apskaitą	<i>Dar nevertinta</i>
2.7.	Su darbuotojais, kuriems perduotos materialinės vertybės naudotis darbe ir kurie atsakingi už pinigines lėšas, sudaryti visiškos materialinės atsakomybės sutartis	<i>Įgyvendinta</i>
2.8.	Įsisavinti buhalterinės apskaitos programą	<i>Neįgyvendinta</i>
2.9.	Dėl buhalterinės programos naudojimo ir palaikymo sudaryti sutartis	<i>Įgyvendinta</i>
2.10.	Buhalterinę programą apskaityti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Įgyvendinta</i>
2.11.	Darbo sutartis, Darbo sutarčių registrą, darbuotojų darbo laiko apskaitą tvarkyti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
2.12.	Priimant darbuotojus pagal darbo sutartis dėl antraeilių pareigų vadovautis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
2.13.	Darbuotojų asmens bylas ir kitus dokumentus tvarkyti Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
2.14.	Pirkimus vykdyti, sudaryti sutartis su prekių ir paslaugų tiekėjais ir jas registruoti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
2.15.	Peržiūrėti Kultūros centro darbuotojų pareigybes ir pareigybių aprašymus, įvertinti jų pagrįstumą, tikslingumą, spręsti klausimą dėl organizacinės struktūros optimizavimo ir veiklos efektyvinimo.	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
2.16.	Sukurti patikimą vidaus kontrolės sistemą ir užtikrinti jos patikimą funkcionavimą	<i>Dar nevertinta</i>
2.17.	Neteisingai pildomi darbo laiko apskaitos žiniaraščiai. Vairuotojui neapskaičiuojamas darbo užmokestis už darbą poilsio dienomis.	<i>Dar nevertinta</i>
3.	<i>Pasvalio krašto muziejus 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	
3.1.	Suformuoti žemę po Muziejaus patikėjimo teise valdomu pastatu, sudaryti sutartį, ją įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir apskaityti.	<i>Įgyvendinimo terminas iki 2016 m.</i>
3.2.	Muziejaus darbuotojams, teikiantiems mokamas paslaugas, darbo užmokestį ar jo dalį už šias funkcijas planuoti, nustatyti ir mokėti iš teikiamų paslaugų lėšų.	<i>Neatsižvelgta</i>
4.	<i>Pasvalio rajono Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	

4.1.	Mokyklos apskaita tvarkoma ne vieninga buhalterinės apskaitos programa.	<i>Neatsižvelgta</i>
4.2.	Mokyklos direktorius, pažeisdamas Darbo apmokėjimo tvarkos 5.1 punktą, direktoriaus pavadootojams skyrė priemokas už papildomus darbus. Neteisėtai skirta, priskaičiuota ir išmokėta 8628,02 Lt priemonių iš mokinio krepšelio lėšų.	<i>Budžetui padaryta žala neatlyginta</i>
4.3.	Darbuotojams direktoriaus įsakymais nustatytos pastovios iki 80 proc. tarnybinio atlyginimo dydžio siekiančios priemonės už nenuolatinio pobūdžio papildomus darbus, kurie atliekami pagrindinio darbo metu, o kai kurie yra tiesioginės darbuotojo funkcijos, už kurias mokama pareiginė alga. Nesivadovaujama Darbo apmokėjimo tvarkos 5 punktu. Asignavimai darbo užmokesčiui naudojami neracionaliai.	<i>Dar nevertinta</i>
5.	<i>Pasvalio Svalios pagrindinė mokykla 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	
5.1.	Mokykloje 0,5 etato laboranto, apmokamo iš mokinio krepšelio lėšų ir 1,5 etato (0,5 etato apskaitininko, 0,5 etato budėtojo, 0,25 etato staliaus ir 0,25 etato kiemsargio) apmokami iš aplinkai skirtų lėšų neužimti, bet išdalinti kitiems Mokyklos darbuotojams. Laboranto po 0,25 etato skirta vairuotojui ir mokytojui, dirbantiems visu etatu; buhalteriiui, dirbančiam visu etatu, papildomai skirta 0,5 etato apskaitininko; santechnikui-liftninkui, dirbančiam visu etatu papildomai skirta 0,25 staliaus etato; direktoriaus pavadootojui ūkio reikalams mokamas 400 Lt priedas už budėtojo darbą; 0,25 etato kiemsargio išdalinta visu etatau dirbantiems kiemsargiui ir darbininkui. Toks kai kurių patvirtintų etatų užimtumo būdas kelia abejonių dėl jų būtinumo.	<i>Dar nevertinta</i>
5.2.	Mokykloje nesilaikoma darbo užmokesčio išmokėjimo darbuotojams drausmės.	<i>Dar nevertinta</i>
5.3.	Mokyklos apskaita netvarkoma buhalterinės apskaitos programa.	<i>Neatsižvelgta</i>
6.	<i>Pasvalio Petro Vileišio gimnazija 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	
6.1.	2012 metais Gimnazijai buvo pervesti visi skirti asignavimai mokinio krepšeliui finansuoti, tačiau 2013 m. sausio 1 d. Gimnazija turėjo 41,0 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir VSD įmokų įsiskolinimą iš mokinio krepšelio lėšų.	<i>Neatsižvelgta</i>
6.2.	Gimnazijos biudžeto vykdymo ataskaitų už 2012 metus aiškinamajame rašte atskleista ne visa privaloma informacija, iš jų - ir apie įsiskolinimus.	<i>Dar nevertinta</i>
6.3.	Skirdamas priemokas Savivaldybės tarybai dar nepatvirtinus biudžeto asignavimų ir asignavimų darbo užmokesčiui, Gimnazijos direktorius nesivadovavo Darbo apmokėjimo tvarkos 5 punktu, kuris nustato, kad <i>tarnybinio atlyginimo priedus, priemokas ir vienkartinės pinigines išmokas, skirtas darbuotojams skatinti vadovas gali skirti darbuotojams įsakymu neviršydamas darbo užmokesčiui skirtų lėšų.</i>	<i>Dar nevertinta</i>
6.4.	Skiriant priedus <i>nesivadovauta Darbo apmokėjimo tvarkos 5.2 punktu, kuris nustato, kad darbuotojams priedai ir priemonės skiriamos ne ilgesniam terminui, kaip iki kalendorinių metų pabaigos.</i>	<i>Dar nevertinta</i>
6.5.	2013 metais trims darbuotojams nustatyti per dideli tarnybinio atlyginimo koeficientai.	<i>Neatsižvelgta</i>
6.6.	Gimnazijos apskaita netvarkoma vieninga buhalterinės apskaitos programa.	<i>Neatsižvelgta</i>
7.	<i>Pasvalio specialioji mokykla 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	
7.1.	Bibliotekos fondas apskaitytas nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimais.	<i>Igyvendinta</i>
7.2.	Patikslinti pareigybių aprašymus	<i>Igyvendinta.</i>
8.	<i>Pumpėnų vidurinė mokykla 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	
8.1..	Bibliotekos fondas apskaitytas nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimais	<i>Igyvendinta</i>
8.2.	Buhalterinė apskaita netvarkoma buhalterinės apskaitos programa.	<i>Neatsižvelgta</i>

Priešgaisrinė tarnyba		
2013 metų ribotos apimties finansinis auditas		
9.		
9.1.	Savivaldybės biudžeto asignavimai naudojami neracionaliai. Vadovo įsakymais darbuotojams skiriami iki 40 proc. dydžio priedai, priemokos nenurodant skyrimo pagrindo, mokamos iki 1000 Lt dydžio vienkartinės piniginės išmokos jubiliejinių sukakčių, profesinės dienos progomis, nors metų pabaigoje lieka didelės kreditinės skolos ne tik už prekes ir paslaugas, bet ir darbuotojams darbo užmokesčio.	<i>Iš dalies</i>
9.2.	Tarnyba, nesivadovaudama Klasifikacija, neteisinguose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose apskaitė darbo užmokesčio skolas, pašalpas mirties atvejais	Dar nevertinta
9.3.	Tarnyba netvarko apskaitos vieninga buhalterinės apskaitos programa.	<i>Neatsižvelgta</i>
10. Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla		
2013 metų ribotos apimties finansinis auditas		
10.1.	Direktorius patvirtintame etatų sąrašė 1,75 etato pareigybės savarankiškomis funkcijoms vykdyti nepatvirtintos, manome, kad Mokyklai jos nereikalingos, dėl to tikslinga kreiptis į Savivaldybės tarybą dėl didžiausio leistino pareigybių (etatų) skaičiaus sumažinimo.	Dar nevertinta
10.2.	Mokyklos pateiktus lėšų poreikio 2013 metams savarankiškomis funkcijoms vykdyti apskaičiavimus pastebime, kad planuotas lėšų poreikis mažesnis, negu patvirtinta biudžeto išlaidų programų sąmatoje.	Dar nevertinta
11. Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija		
2013 metų ribotos apimties finansinis auditas		
11.1.	Gimnazija nepateikė suderinto su Savivaldybės administracijos direktoriumi leidimo dirbti darbuotojams daugiau nei 36 valandas per savaitę. Mokytojos darbo krūvis abiejose darbovietėse viršija 36 val. per savaitę, tačiau Gimnazija nesikreipė į Savivaldybės administraciją dėl leidimo dirbti daugiau nei 36 valandas per savaitę gavimo.	Dar nevertinta
11.2.	Gimnazija planuodama biudžeto asignavimus (tvirtindama biudžeto išlaidų programų sąmatas) ir apskaitydama išlaidas, nesivadovauja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.	Dar nevertinta
11.3.	Gimnazija ne visas apskaitos sritis tvarko vieninga buhalterinės apskaitos programa.	<i>Įgyvendinta</i>
11.4.	Palyginus pateikto 2013-12-31 finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų atitiktį tarpusavyje, nustatyti Pinigų srautų ataskaitos (toliau – PSA) ir 20 viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (toliau – VSAFAS) „Finansavimo sumos“ 4 priedo neatitikimai. 20 VSAFAS 4 priedo eil. „Iš ES ir kitų tarptautinių organizacijų“ nurodyta 49099,07 Lt, o PSA – 45999,07 Lt. 20 VSAFAS 4 priedo eil. „Iš kitų šaltinių“ nurodyta 10571,62 Lt, o PSA – 13671,62 Lt.	<i>Dar neįvertinta</i>
12. Pasvalio sporto mokykla		
2013 metų ribotos apimties finansinis auditas		
12.1.	Patikslinti ir pateikti Savivaldybės tarybai tvirtinti Mokyklos nuostatus	<i>Įgyvendinta</i>
12.2.	Kartu su Švietimo ir sporto skyriumi spręsti klausimą dėl Mokinių priėmimo į Pasvalio rajono savivaldybės mokyklas, vykdančias neformaliojo vaikų švietimo programas, tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimo;	<i>Įgyvendinta</i>
12.3.	Sudaryti sutartis su kitomis biudžetinėmis įstaigomis dėl naudojimosi jų patalpomis mokinių treniruotėms vykdyti;	<i>Įgyvendinta</i>
12.4.	Sudaryti panaudos sutartį su savivaldybės administracija dėl kempingo naudojimo ir valdymo;	<i>Įgyvendinta</i>

12.5.	Užtikrinti, kad darbuotojų, dirbančių nepagrindinėje darbovietėje, darbo laikas būtų suderintas;	<i>Igyvendinta</i>
12.6.	Darbuotojams, kurie teikia mokamas paslaugas, darbo užmokestį planuoti ir mokėti iš teikimų paslaugų lėšų.	<i>Igyvendinta</i>
13.	<i>Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“ 2013 metų ribotos apimties finansinis auditas</i>	
13.1.	Darželio etatų sąrašė patvirtintas vienas sargo etatas, kurio darbo apmokėjimui per 2013 m. išleista 22,9 tūkst. Lt (priskaičiuota 17,5 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir 5,4 tūkst. Lt VSD įmokų). Lėšos darželio turto apsaugai naudojamos neracionaliai, todėl būtina ieškoti efektyvesnių turto apsaugos būdų.	<i>Neatsižvelgta</i>

2012 metai

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Audituoto subjekto pavadinimas/ Pastebėjimai ir rekomendacijos</i>	<i>Pastabos</i>
1.	<i>Pasvalio rajono savivaldybės administracija 2011 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo auditas</i>	
1.1.	Stiprinti strateginį planavimą, rezultatų vertinimo sistemą, o ypač – stebėseną.	<i>Iš dalies igyvendina</i>
1.2.	Savivaldybės administracijos interneto svetainėje paskelbti tarpines ir metines biudžeto vykdymo ataskaitas	<i>Iš dalies igyvendina</i>
1.3.	Sukurti veiksmingas kontrolės procedūras ir numatyti priemones, kurios užtikrintų vietinių rinkliavų surinkimą, teisingą nuomos mokesčio už valstybinę žemę apskaičiavimą, nepriemokos mažinimą, administracijos direktoriaus rezervo lėšų, viešiesiems darbams skirtų lėšų panaudojimo kontrolę.	<i>Iš dalies igyvendina</i>
1.4.	Mažinti kreditinį įsiskolinimą biudžetinių įstaigų teikiamų paslaugų lėšomis	<i>Iš dalies igyvendina</i>
1.5.	Užtikrinti, kad visos biudžetinės įstaigos įsisavintų vieningą buhalterinės apskaitos programą ir apskaita būtų tvarkoma programos pagalba	<i>Neigyvendinta</i>
2.	<i>Pasvalio rajono savivaldybės administracija 2011 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditas</i>	
2.1.	Nustatyti Savivaldybės VSS finansinių ataskaitų rinkinių teikimo Savivaldybės tarybai tvirtinti tvarką.	<i>Igyvendinta</i>
2.2.	Nustatyti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio rengimo ir pateikimo Savivaldybės tarybai tvirtinti tvarką.	<i>Igyvendinta</i>
2.3.	Savivaldybės biudžetinių įstaigų metų finansinių ataskaitų rinkinius pateikti tvirtinti Savivaldybės tarybai.	<i>Igyvendinta</i>
2.4.	Siūlyti Savivaldybės tarybai parinkti audito įmonę viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų 2012 metų finansinių ataskaitų rinkinių auditui atlikti.	<i>Igyvendinta</i>
2.5.	Siekiant užtikrinti teisingą ir patikimą informaciją Savivaldybės KFAR, nustatyti vieningus visiems VSS pagrindinius apskaitos politikos ir ataskaitų rinkinių rengimo principus	<i>Neigyvendinta</i>
2.6.	Užtikrinti, kad savivaldybės KFAR pateikta informacija būtų išsami ir teisingai atspindėtų VSS finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius, pinigų srautus.	<i>Iš dalies igyvendina</i>
2.7.	Užtikrinti, kad visi Savivaldybės VSS apskaitą tvarkytų buhalterinės apskaitos programa.	<i>Neigyvendinta</i>
2.8.	Nedelsiant spręsti klausimą dėl Savivaldybės administracijos grupės (Administracijos su seniūnijomis) finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo buhalterinės apskaitos programa.	<i>Igyvendinta</i>
	<i>Pasvalio rajono savivaldybės administracija</i>	

3.	2011 metų Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto statistinių ataskaitų auditas	
3.1.	Spręsti klausimą dėl Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir valstybei nuosavybės teise priklausančio savivaldybės patikėjimo teise valdomo turto apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo, kuriuo būtų reglamentuota savivaldybės ir valstybės turto apskaita įstaigose, statistinių ataskaitų pateikimo tvarka ir terminai Investicijų ir turto valdymo skyriui	<i>Tvarka rengiama</i>
3.2.	Atkreipti dėmesį, kad užbaigtų statybos darbų vertės būtų laiku perduodamos atitinkamiems turto valdytojams ir perkeliamos į atitinkamas buhalterines sąskaitas ilgalaikio turto objektų verčių padidinimui, nes tai turi įtakos finansinių bei statistinių ataskaitų teisingumui	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
4.	Grūžių vaikų globos namai	
4.1.	Ilgalaikio turto apskaitą tvarkyti vadovaujantis 12-ojo VSAFAS nuostatomis	<i>Dar nevertinta</i>
4.2.	Inventorizaciją atlikti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
4.3.	Aiškinamajame rašte pateikti išsamią informaciją	<i>Dar nevertinta</i>
4.4.	Ataskaitų rinkinius skelbti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Įgyvendinta</i>
5.	Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka	
5.1.	Ilgalaikio turto, atsargų, nemokamai gauto turto, finansavimo sumų apskaitą tvarkyti ir ataskaitas skelbti vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka.	<i>Įgyvendinta</i>
5.2.	Įsisavinti buhalterinės apskaitos programą.	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
5.3.	Tobulinti įstaigos organizacinę struktūrą.	<i>Parengta Pasvalio rajono bibliotekų tinklo optimizavimo programa 2013-2017 metams ir pateikta Savivaldybės tarybai</i>
6.	Pasvalio muzikos mokykla	
6.1.	Nustatant darbo užmokestį pedagoginiams darbuotojams vadovautis Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašu.	<i>Įgyvendinta</i>
6.2.	Darbo laiko apskaitą ir darbo užmokestį skaičiuoti vadovaujantis teisės aktais	<i>Dar nevertinta</i>
6.3.	Įsigyjant prekes, paslaugas ir darbus vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu.	<i>Įgyvendinta</i>
6.4.	Patvirtinti, patikslinti tvarkas, susijusias su buhalterinės apskaitos organizavimu.	<i>Įgyvendinta</i>
6.5.	Sustiprinti vidaus kontrolę turto naudojimo, teikiamų paslaugų srityse.	<i>Įgyvendinta</i>
6.6.	Atliekant inventorizaciją įvertinti turto būklę, turto, gautinų sumų nuvertėjimą.	<i>Įgyvendinta</i>
6.7.	Ataskaitų rinkinius paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Įgyvendinta</i>
7.	Daujėnų pagrindinė mokykla	
7.1.	Darbo užmokestį darbuotojams nustatyti ir apskaičiuoti vadovaujantis teisės aktų bei darbo sutarčių nuostatomis, priskaityti ir išmokėti darbo užmokesčio nepriemokas darbuotojams, o permokas išieškoti	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
7.2.	Lėšų ir turto apskaitą tvarkyti, Biudžeto vykdymo ir Finansinių ataskaitų rinkinius sudaryti pagal teisės aktus reglamentuojančius biudžetinių įstaigų	<i>Atliekamas auditas</i>

	buhalterinę apskaitą ir šių ataskaitų rinkinių sudarymą	
7.3.	Ataskaitas paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Įgyvendinta</i>
7.4.	Įsigyjant prekes, paslaugas ir darbus vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
7.5.	Įsisavinti buhalterinės apskaitos programą	<i>Neįgyvendinta</i>
7.6.	Turtą naudoti, disponuoti juo vadovaujantis teisės aktais	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
7.7.	Sukurti patikimą vidaus kontrolės sistemą ir užtikrinti jos patikimą funkcionavimą.	<i>Neįgyvendinta</i>
7.8.	Įvertinti atsakingų asmenų darbo trūkumus ir kompetenciją.	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>
8.	<i>Saločių Antano Poškos vidurinė mokykla</i>	
8.1.	Spręsti Valstybei nuosavybės teise priklausančio turto, nenaudojamo buto, mokyklos bendrabučio bei Namišių mokyklos pastato ir jame esančio ilgalaikio turto perdavimo Savivaldybės administracijai klausimą	<i>Įgyvendinta</i>
8.2.	Inventorizaciją atlikti teisės aktų nustatyta	<i>Dar nevertinta</i>
8.3.	Užtikrinti Mokyklos vykdomų pirkimų viešumą ir skaidrumą	<i>Dar nevertinta</i>
8.4.	Teisės aktų nustatyta tvarka nutraukti darbo sutartį	<i>Įgyvendinta</i>
9.	<i>Pajiešmenių pagrindinė mokykla</i>	
9.1.	Nutraukti darbo sutartį su direktoriumi kaip su mokytoju.	<i>Įgyvendinta</i>
9.2.	Patikslinti direktoriaus pavaduotojo pareigybės aprašymą	<i>Įgyvendinta</i>
9.3.	Teisės aktų nustatyta tvarka sutvarkyti žemę po patikėjimo teise valdomais pastatais	<i>Įgyvendinta.</i>
9.4.	Inventorizaciją atlikti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
9.5.	Apskaitant Savivaldybės biudžeto asignavimus vadovautis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija	<i>Dar nevertinta</i>
9.6.	Ataskaitų rinkinius paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
9.7.	Užtikrinti Mokyklos vykdomų pirkimų viešumą ir skaidrumą	<i>Dar nevertinta</i>
10.	<i>Visuomenės sveikatos biuras</i>	
10.1.	Rengiant finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą, jame išsamiai atskleisti visą reikalaujamą informaciją pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus ir kitą reikšmingą informaciją	<i>Dar nevertinta</i>
10.2.	Ataskaitų rinkinius paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Įgyvendinta</i>
10.3.	Kasmet teisės aktų nustatyta tvarka inventorizuoti visą įstaigos turtą ir įsipareigojimus	<i>Dar nevertinta</i>
11.	<i>Pasvalio miesto seniūnija</i>	
11.1.	Iš naujo organizuoti viešųjų pirkimų procedūras paslaugoms, kurių pirkimas vyko daugiau kaip prieš trejus metus.	<i>Įgyvendinta</i>
11.2.	Teisės aktų nustatyta tvarka įteisinti žemę po patikėjimo teise valdomais pastatais, statiniais bei kapinėmis ir apskaityti pagal VSAFAS reikalavimus	<i>Neįgyvendinta</i>
11.3.	Nekilnojamojo turto registre patikslinti duomenis apie Savivaldybės turto savininką	<i>Įgyvendinta</i>
11.4.	Inventorizaciją atlikti teisės aktų nustatyta tvarka	<i>Dar nevertinta</i>
11.5.	Sutvarkyti infrastruktūros statinių apskaitą	<i>Iš dalies įgyvendinta</i>

11.6.	Sudarant finansines ataskaitas įvertinti materialiojo ir finansinio turto nuvertėjimo nuostolius	<i>Dar nevertinta</i>
11.7.	Spręsti klausimą dėl lietaus kanalizacijos objektų ir nepagrįstai perduotų vandentiekio tinklų nebaigtos statybos išlaidų perdavimo UAB „Pasvalio vandenys“	<i>Įgyvendinta</i>
11.8.	Rengiant finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą, vadovautis VSAFAS reikalavimais	<i>Įgyvendinta</i>

PASTABA. *Detalią informaciją apie Kontrolės ir audito tarnybos pateiktus pastebėjimus ir rekomendacijas kiekvienam audituotam subjektui galite rasti tų subjektų finansinio audito ataskaitose, o informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimą – 2012, 2013 metų veiklos ataskaitose, kurios paskelbtos interneto svetainėje adresu www.pasvalys.lt*

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė